

Godište XV. • broj 1 • siječanj 2020.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Ispisivati stranice
života Kristovim
sadržajem

Sad započni

(Novo)godишње
odluke

Trebamo
Međugorje

DRŽATI PLAMEN LJUBAVI

POZVAO NAS JE DA U OVOME
SVIJETU BUDEMOSAM

NOVA GODINA U „HRAMU
KRALJICE MIRA“ U MEĐUGORJU

VJEŽBANJE U ZAHVALNOSTI

GDJE SAM POTREBNIJA -
U OBITELJI ILI NA RADNOM MJESTU?

BUDIMO VELIKODUŠNI U VREMENU KOJE
DARUJEMO NAŠIM OBITELJIMA

Gospina škola | Događanja | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Nosim vam moga sina Isusa da vas blagoslovi i otkrije vam svoju ljubav koja dolazi s nebesa. Vaše srce žudi za mirom kojeg je sve manje na zemlji. Zato su ljudi daleko od Boga i duše su bolesne i idu prema duhovnoj smrti. S vama sam dječice, da vas vodim na ovom putu spasenja na koji vas Bog poziva. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilij Totin
e-mail: mario.vasilij@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate

Nikolina Šivrić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Vučelić

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisk

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPDATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o.- Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer:

805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Medugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakazu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovduče vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici Foto Arhiv ICMM

Gospina škola

Ispisivati stranice života Kristovim sadržajem, FRA T. PERVAN

Sad započni, FRA M. ŠAKOTA

(Novo)godišnje odluke, I. ŠARAC

Gospa me vratila kući, FRA Z. BENKOVIĆ

Vježbanje u zahvalnosti, P. TOMIĆ

Dogadjajnica

Pozvao nas je da u ovome svijetu budemo On sam, FRA M. ŠTEKO

Nova godina u "hramu Kraljice Mira" u Međugorju

Meditacija

Trebamo Međugorje, S. Čović Radojičić

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Gdje sam potrebnija – u obitelji ili na radnom mjestu?, M. MILETIĆ

Budimo velikodušni u vremenu koje darujemo našim

obiteljima, K. MILETIĆ

Držati plamen ljubavi, P. TOMIĆ

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Ljubav je najvažnija, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MEĐUGORJE JE POZORNICA VJERE I LJUBAVI

Prijelom kosti se pamti i boli, ali još jače u ljudskoj psihi ostaje urezan prijelom vremena: zora, dan, večer, godina ili stoljeće. Tako je u ljudskom rodu i svakom vijeku: starom, srednjem, našem. Svaka nova godina postaje na određeni način poput sakramento ispovijedi. U taj tren i vjernici i nevjernici rade rekapitulaciju života. Gotovo svaka duša – u traženju smisla života – odluči nešto promjeniti i primjeniti u vremenu pred sobom. Istodobno, tako se ponaša i čovječanstvo. Unatoč površnim kulisama, sjaju i prividnoj sreći, može se zamijetiti da najmoćniji mediji, pa tako i svaki čovjek ispod glamura i hedonizma traži ljubav i mir. Ipak, glavni lom i prijelom čovječanstva je razmeđe između stare i nove ere. Zapravo, eksplozija između starog i minulog, te novog i vječnog. Konačno: čovjeku i svijetu došlo je spasenje, rodio se Krist i kršćanstvo. Prema takvom Kristu koji je jedini jamac vječnog života moramo krenuti i mi, posebno ovdje u Međugorju, jer ova naša pokoljenja imaju razloga za zahvalnost i vjernost.

Naime, 1981. međugorska djeca su doživjela ukazanje Gospe – Kraljice Mira. Cijelim svijetom prostrujala je i odjeknula ta velika novost. Usred tadašnjeg mira došla je Majka i pozvala na mir. Bili su zbuđeni svećenici i pismoznaci, obični vjernici i režimski činovnici. Puklo je između vlasti i slasti, između kapitalizma i komunizma. Usred službene državne nevjere došla je Gospa i najavila nova i bolja vremena. Vladao je tada svuda nekakav mir, gotovo idila oko nas i u svijetu. Ipak, poslije desetak godina došlo je do krvi i rata. Sve to ostavilo je duboki trag u našoj duši i razumu.

Stoga, na još jednom vremenskom prijelomu – šansi za novi početak – valja i nama nešto promjeniti u budućim danima, te tako biti pozitivnim znakom tisućama hodočasnika koji i preko nas traže kršćanstvo i Boga. Jer, dogodilo se nešto veliko. Zahvaljujući potpori i očinskoj brižnosti pape Franje koji nam je poslao nadbiskupa Henryka, Međugorje više nije u ilegalni, nego „grad koji svijetli na gori“! Jednostavno nam valja prepoznati Božju providnost i na nju konstruktivno odgovoriti. Velik događaj zbio se je među nama, a velika je šteta da ga mnogi ne vide i ne vrijednuju onako kako zasluzuju. Međugorje nije samo brdo i dolina, nego fino duhovno tkanje koje ovisi i o čistoći naših duša, naših postupaka prema hodočasnima, ali i prema našim međuljudskim odnosima. Sam međugorski fenomen, kako ga naziva svijet, ili milosna događanja kako to vrijeme krstimo mi, jest veliki Božji dar.

Ovdje nije posrijedi samo matematika, već odgovornost i ljubav. Prostor predviđen za Boga u našem srcu već je sam po sebi beskonačan i jedino ga beskonačna ljubav može ispuniti. Međugorje je pozornica na kojoj se odvija drama ljubavi, a u njoj nam je dužnost dati hvalu Kristu koji je prelomio ljudsko vrijeme i život čovječanstva. Na nama je dvostruka odgovornost: osvojiti sebe za ovakva načela, a potom slušajući poruke Kraljice Mira, vlastitim svjedočanstvom obogatiti one koji nam dolaze, ali istodobno učiti od njih koliko je važna pobožnost, a osobito euharistija, klanjanje i sveta isповijed.

Obično se veli, što nije zapisano, nije se ni dogodilo. Tako će reći ljetopisci ili naši birokrati. „Molim Vas, samo napismo!“ – zna se čuti kod sastavljanja ugovora, zbog pravne sigurnosti ili u pitanjima naslijeda. Toliko zle krvi nakući se kod baštinika ako oporučitelj nije jasno izrekao svoju posljednju želju pa se potom baštinici spore i nikada se više ne pomire, ni rođena braća. Pisani dokument je bitan u pravnim zavrzelama. On je konačna odluka koja obvezuje sve stran(k)e. Jasno, što je napisano, što je pohranjeno, može postati lancima, okovima, fetišem, okaminom. Strašljivi duhovi drže se napisana kao „pijan plota“, ne dopuštaju ništa promijeniti ili ispustiti. Napisano je „sacrosanctum“ – svetinja. Tako imamo u Crkvi „tradicionaliste“ ili „konzervativce“ koji ne dopuštaju nikakvu promjenu. Riječ „traditio“ (predaja) latinski znači „predaja“, ali i „izdaja“. Živa predaja ili izdaja? Pavao će reći, „slovo ubija, a duh oživljuje“ (2 Kor 3,6). Čovjek treba pisani dokument, treba Sveti pismo, ali ono mora služiti životu, ne može Pismo niti pisana riječ nadomjestiti življeni život.

FRA TOMISLAV PERVAN

ŽIVO PAMĆENJE CRKVE

Sv. Luka jamči kako je svoje izvore pomno istražio (uvodnik Lukina Evandelja), kako je Marija o svemu razmišljala (usp. Lk 1,29), pohranjivala i prebirala događaje vezane uz Isusovo rođenje u svome srcu (Lk 2,19), promišljala u srcu, pospremaši, brižno pamtila događaje (usp. Lk 2,51). Bila je živo pamćenje. Ona je živo pamćenje Crkve. Duboko je u srcu bilježila i potom je mogla, nakon Duhova, u Jeruzalemu svjedočiti sve tajne i neznano vezano uz Isusovo začeće, rođenje, prikazanje u Hramu te o dvanaestogodišnjaku koji je ostao u Kući Očevoj. Bila je svjedokom kako se djelo njezina Sina razvija i širi.

Mnogi će danas tvrditi, to su legende, pobožne priče rane Crkve. Odakle to oni znaju? Odakle naši suvremenici znaju da su to priče,

ISPISIVATI STRANICE ŽIVOTA KRISTOVIM SADRŽAJEM

legende, mitovi? Isus je povjesni lik, Marija također, sve okolnosti Isusova začeća, rođenja, daju se smjestiti u točno određeno vrijeme, koje je Bog u svome promislu odredio. Nema tu natruha legendi ni mitologije. Marija je najprije morala biti sa sobom načistu, s vlastitim životnim crtama i planovima, s Božjim tragovima u svome životu, s Božjim pozivom preko Gabrijela. Ona je morala „dekodirati“, dešifrirati, kako se danas kaže, silnice svoga života. Njezin pristanak i potpis ne bijaše lagana odluka, nije bila puko sredstvo u Božjim rukama, nego je svjesno dala svoj pristanak. Nije bila poput mrtve pisaljke u ruci pisara, nego je promišljeno dala svoj pristanak i stavila svoj potpis pod Božji plan.

Na mnogim je slikama Marija za događaja anđelova navještaja prikazana s Knjigom u ruci. Želi se kazati, ona je čitala Božju riječ, u svjetlu Božje riječi promatrala i kušala shvatiti svoj život i svoju ulogu. Čitala što su pojedinci u njezinu narodu iskusili na životnom putu i hodu s Bogom koji je zahvaćao u njihove živote, aktivno i tvarno, počev od praoca Abrahama, koga spominje u svome Veliča (Magnificat). I potom se pitala, ima li taj Bog, nerijetko tako bliz, ali često i dalek te zagonetan, ima li taj Bog s njom kakvu konkretnu namjeru. Biblijske zgodbe i likovi ulijevali su joj snagu te je na crti povijesti Boga sa svojim narodom postala ono što je trebala biti – Majka Spasiteljeva. Na temelju studija mogla je reći svoj „neka mi bude“ – Fiat.

To dešifriranje nastavilo se i nakon Isusova rođenja, tijekom Isusova odrastanja.

NAŠA KNJIGA ŽIVOTA

Postajala joj je jasnija uloga koja joj je namijenjena, otkako je Šimun („Gospodin je čuo!“) prorekao „mač boli“, a da će Dijete biti „Znak osporavan“ za sve ljude u potonjoj povijesti. Nimalo zahvalne ni utješne riječi za mlađu majku te njezinu ulogu u djelu spasavanja svijeta i čovjeka. Marija je tumačila (egzegetirala) svoj život u svjetlu pisane Riječi. Uhvatila se u koštar s teškim životom, majke, su-patnice, nije dopustila da je tijek stvari ni događanja ponesu ili zgnječe.

Pavao će reći da je sve što je napisano nama za pouku napisano, da po postojanosti i utjesi Pisama imamo

Marija je u svome životu na sebi svojstven i doličan način ispisala Božju povijest, nanovo. Na početku nove godine i pred nama stoji otvorena knjiga s 365 dana. Svaki dan ima svoju stranicu i svaka stranica treba biti ispisana, danomice. Ne samo vodeći dnevnik primitaka i izdataku u kućanstvu, nego i vlastita hoda s Gospodinom.

nadu (Rim 15,4). Nada ne zbunjuje niti posramljuje, jer je ljubav Božja izlivena po Duhu u našim srcima (Rim 5). Trebamo iščitavati i svoj život u svjetlu pisane riječi, sve ono što tvoj/moj život nosi, sav sadržaj našega života treba ispuniti onim što Bog s nama namjerava, da nam život postane njegova povijest ali ujedno i povijest našega života, jasno, pod uvjetom da budemo poput Marije raspoloživi. Tako postajemo ono što jesmo i što bismo morali biti, kao kršćani i vjernici u današnjem svijetu.

Marija je u svome životu na sebi svojstven i doličan način ispisala Božju povijest, nanovo. Na početku nove godine i pred nama stoji otvorena knjiga s 365 dana. Svaki dan ima svoju stranicu i svaka stranica treba biti ispisana, danomice. Ne samo vodeći dnevnik primitaka i izdataku u kućanstvu, nego i vlastita hoda s Gospodinom. Upravo kako su to činili svetci kroz povijest. Rimski je car Tit (razorio je Jeruzalem, spasio židovski Hram te mu je zbog toga podignut trijumfalni slavoluk koji je do danas očuvan u Rimu) znao na kraju dana reći: „Amici, diem perdidii! – Prijatelji, uništio sam dan!“ Čime je ispunjena naša knjiga života? Što u njoj dopisujemo i ispisujemo?

ZAŠTO ISUS NIJE PISAO?

Isus u životu ništa nije napisao. Zašto? Mnogi su postavljali to pitanje. Toma Akvinski kuša dati trostruki odgovor. Najprije, zbog svoga vlastitoga dostojanstva. Isus je bio do te mjere izvrstan učitelj da se neposredno upisivao u srca svojih slušatelja i učenika. Nije mu trebalo dodatno pisati. Bio je upravo kao Sokrat koji ništa nije ostavio napismeno. Tek su učenici bilježili njegove misli. Na drugom mjestu veli Toma, Isus nije pisao zbog užvišenosti svoga nauka. Isusov nauk bijaše do te mjere užvišen da ga nikakvo ljudsko slovo nije kadro zabilježiti niti pohraniti. Da je Isus ostavio svoj nauk u pismenom obliku, ljudi bi cijenili to što je napisano, ali ne i osobu koja je iza toga nauka. I na kraju, Toma veli, da je Isus ostavio napisanu svoju poruku, svoj nauk, ne bi trebalo onih koji bi taj nauk posređovali. Bili bi suvišni apostoli i navjestitelji riječi. Ne bismo imali ono što je uslijedilo, poput snježne lavine. Započinje neglje u visini s malom količinom snijega koja se, što se dublje niz planinu spušta, pretvara u golemu masu koja pred sobom nosi i ruši sve. Ne bismo imali povijesnu pojavnost Crkve koja obuhvaća cijeli svijet i nudi svijetu Krista Isusa.

A kako Isus nije ništa napisana ostavio, imamo povijesni slijed trajnoga slušanja i navještanja, slušanja i činjenja. Imamo životnu zajednicu vjernika i umijeće (us) trajnog pre-vođenja Isusova nauka u konkretni život. Tu otkrivamo čudesnu napetost. S jedne strane Isusov odnos prema Ocu je do te mjere intiman i neizreciv da ga je moguće shvatiti samo u osobnom intimnom odnosu vjernika i Gospodina, u srcu. A s druge strane treba posredovanje i pre-vođenje u konkretni život.

Isus ne želi da ga ičim zamijenimo ili nadomjestimo. Nikakvom svetom knjigom, nego želi da ga krajnje osobno prihvati svaki vjernik, svaki zahvaćenik. Sveti su spisi sveti jer trajno upućuju na onoga koji je Svet i Presvet, koji je neopisiv, neispisiv, neizreciv. To je ono što na prelijep način opijeva himan pripisan sv. Bernardu, mistiku i crkvenom naučitelju, *Jesu dulcis memoria – Na Isusov se*

spomen sam: „Nec lingua valet dicere, nec littera exprimere: expertus potest credere, quid sit Jesum diligere. Govoriti je uzalud, Badava perū cito trud; Tko kuša, taj tek pravo zna, Što znači ljubav Gospodnjia.“ Nikakva umjetnost ni pjesništvo ne može dostatno izreći niti opisati što znači ljubiti Isusa. Izreći to može samo onaj tko je iskusio, „expertus“ – ekspert, iskusnik, kako istinito veli i himan.

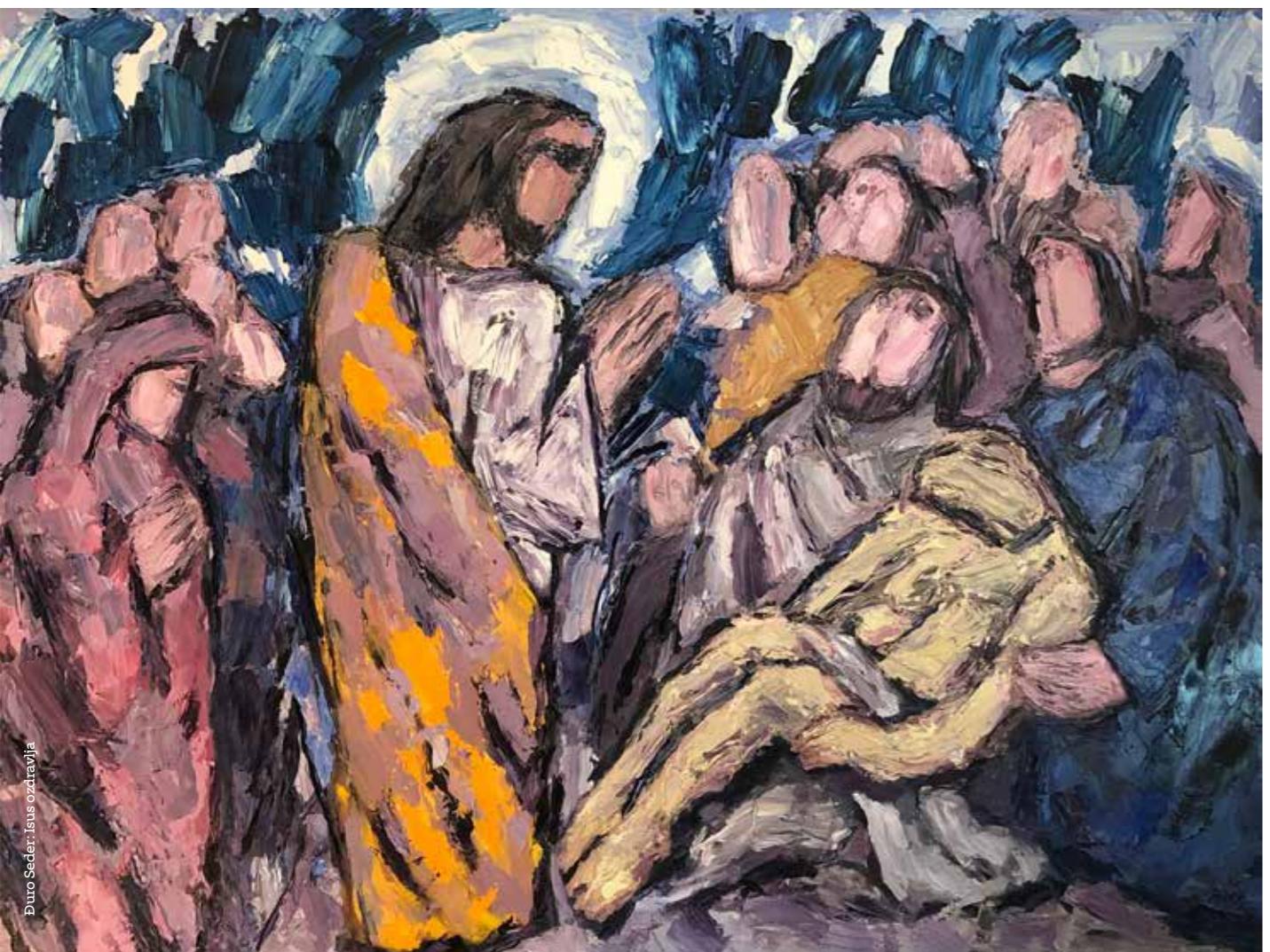
DUHOVNO ŠTIVO I PROMIŠLJANJE

Kršćanstvo nije vjera knjige. Sve napisano – ma koliko bilo nadahnuto i sveto – ostaje na razini znaka i smjero-kaza. Sve se treba, kako vele pustinjski oci, „prožvakati“, u osobi „utjeloviti“, pretvoriti u konkretni život. Stoga je

MARIJA JE NAJPRIJE MORALA BITI SA SOBOM NAČISTU, S VLASTITIM ŽIVOTNIM CRTAMA I PLANOVIMA, S BOŽJIM TRAGOVIMA U SVOME ŽIVOTU, S BOŽJIM POZIVOM PREKO GABRIJELA. ONA JE MORALA „DEKODIRATI“, DEŠIFRIRATI, KAKO SE DANAS KAŽE, SILNICЕ SVOGA ŽIVOTA. NJEZIN PRISTANAK I POTPIŠ NE BIJAŠE LAGANA ODLUKA, NIJE BILA PUKO SREDSTVO U BOŽJIM RUKAMA, NEGOT JEV SVEJSNO DALA SVOJ PRISTANAK. NIJE BILA POPUT MRTVE PISALIKE U RUCI PISARA, NEGOT JE PROMIŠLJENO DALA SVOJ PRISTANAK I STAVILA SVOJ POTPIŠ POD BOŽJI PLAN.

bitna i za nas „lectio divina“, duhovo štivo i promišljanje. U židovstvu i islamu imamo riječ koja prelazi u slovo, knjigu, in-literacija, dok se u kršćanstvu Riječ utjelovljuje, imamo in-karnaciju. Postaje tijelom, osobom, što onda treba prijeći i kod vjernika u njihovu narav, srce. To nas bitno razlikuje od drugih monoteističkih religija. Riječ čovjeku konaturalna.

Danas imamo napretok ispisana materijala, knjiga, štiva, internet nudi toliko blaga za čitanje i produbljivanje. Što nam manjká? Duhovnih osoba, osoba u Duhu. Životnih iskusnika, učitelja života, poput Marije, Isusa, velikih svetaca. Ono što nam te osobe nude, najprije je ispisano na pergameni njihove vlastite kože, njihova življena života. Na pergameni (koja se pravila od magareće kože) vlastitoga života ispisali su najljepše stranice koje možemo iščitavati i u svoje biće pretakati. Oni su ispisivali i potpisivali vlastitim životom, ne

Duro Šeder: Isus ozdravljava

Isus je okrenutost Boga čovjeku, napose malenu i ugroženu, bolesnu i odbačenu, gubavu i prezrenu. Onaj komu ništa nije strano, koji svakomu poručuje, hoću da budeš, da jesi ono što jesi – čovjek, slika i prilika Boga samoga. To znači Bog-Ljubav, Božja pro-egzistencija, Logos-Smisao koji prožima i nosi sve, komu je sve ljudsko blisko.

rukom, a na nama je proces pre-tvorbe u vlastito srce i dušu, tijelo.

U srazu s antičkom mišju i filozofijom kršćanstvo nije nestalo, nije se utopilo u postojeće mišljenje platonizma ni neoplatonizma, jer je Isusova osoba ljude fascinirala. Zapažali su kako se na tome liku zrcali nešto božansko, neviđeno, nečuveno, sami Bog, jer je on Emanuel-Bog s nama. On je sama Božja slika – Ikona, onaj koji je Boga ljudima cijelim svojim bićem gestikulirao i uprisutnjivao, kako bi bio čovjeku prihvatljiv. Stoga je na mnogim ilustracijama u katakombama Isus prikazivan kao mitski Orfej koji svojom umilnom glazbom na liri ili harfi, svojim pjevom, pripitomljuje divlje zvijeri. Stabla na njegovu svirku i pjesmu počinju plesati, a i samo kamenje roni suze. Rani su kršćani vidjeli u mitskom Orfeju pralik Isusa Krista, svoga Otkupitelja, koji sve mračno, opasno, divlje kroti, sve okoštalo mekša. On čini da cijelokupno stvorenje pleše i kliče. „Klići Gospodinu, zemljo sva!“ – trajni je starozavjetni refren.

NEUNIŠTIVA PORUKA BOŽIĆA

U katakombama, na sarkofazima, pronaći ćemo i drugi lik koji predstavlja Krista pastira, filozofa, obučena u tuniku sa svitkom u ruci, kako su slikali Sokrata ili Platona. Naš mudrac, naša mudrost jest Krist, jer nosi u sebi tajnu života i smrti. Pobjedio je u svome životu i smrti uskrsnućem samu smrt, čovjekova neprijatelja.

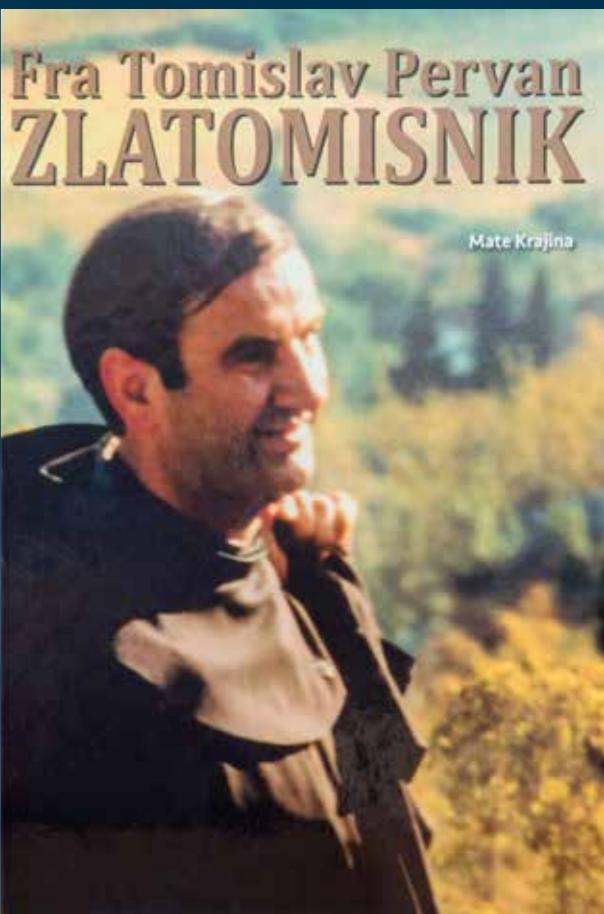
Upravo te dvije slike Krista Orfea i filozofa imamo u božićnim bogoslužjima. Betlehemsko ozračje, pastiri, pjev andela, molitva i klanjanje mudraca s Istoka, a u Ivanovu Evandelju, iz koga nam Crkva nudi uvodnik – Proslav – imamo Krista Božji Logos – Smisao – Riječ koja postaje tijelom, čovjekom. Podiže svoj šator među nama i poziva u svoje društvo da nam otkrije tajnu Boga i našega života. On nadmašuje sve mislioce jer dolazi iz Boga, iz Očeva krila, postaje živom egzegezom, tumačem živoga Boga, koga nitko nikada nije video. Isus nam ga posreduje, cijelim svojim bićem.

Stoga je cijeli Isusov život, od javnoga nastupa u Nazaretu do smrti na križu, cijela njegova biografija jest zapravo teo-grafija, ispisivanje Božjeg života među nama. Isus u svim licima i padažima spreže i sklanja našega Boga, njegova je biografija istinska slika Boga („vera ikona“ – Veronikin rubac). Isus je okrenutost Boga čovjeku, napose malenu i ugroženu, bolesnu i odbačenu, gubavu i prezrenu. Onaj komu ništa nije strano, koji svakomu poručuje, hoću da budeš, da jesi ono što jesi – čovjek, slika i prilika Boga samoga. To znači Bog-Ljubav, Božja pro-egzistencija, Logos-Smisao koji prožima i nosi sve, komu je sve ljudsko blisko. Orfej, mitski pjevač, nije uspio vratiti od mrtvih svoju ljubljenu Euridiku, jer nije mogao izdržati a da se ne okreće i uvjeri se, slijedi li ga iz Podzemlja, te ju je zauvijek izgubio, dok Isus ide u Podzemlje, izvodi stvorenje iz smrti.

Isus – tajna Boga s nama i na našoj strani, zauvijek. Neuništiva poruka Božića i Bogojavljenja, svemu kiču i neukusu unatoč. Božić se odvija unutra u srcu, gdje se događa preobrazba našega bića. Upišimo ga neizbrisivo u knjigu vlastita života.

Monografija o životu i radu fra Tomislava Pervana.

Knjiga ima 400 stranica. Donosi probrane fra Tomislavove tekstove, potom recenzije njegovih knjiga, bibliografiju, priloge i čestitke prijatelja i poznanika. Na koncu sjećanja iz osobnog albuma.

Dr. fra Tomislav Pervan dao je golem doprinos teološkom, intelektualnom i kulturnom obogaćenju Hercegovačke franjevačke provincije, a i cijele Crkve u Hrvata.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

SAD ZAPOČNI

Poznata je njemačka izreka: „Morgen, morgen, nur nicht heute, das sagen faule Leute!“ („Sutra, sutra, samo ne danas, tako govore lijeni ljudi!“) Ta izreka je stvarnost u mnogih ljudi na različitim životnim područjima koji odgađaju odluku ili promjenu života. Iznimka nije ni u duhovnom životu: „Danas ću, sutra ću početi moliti“, „Od sutra ću promijeniti život“, „Od sutra se odričem starih navika“, „Od sutra ću početi ići na svetu misu...“ S druge strane neki ljudi stalno kukaju ili se optužuju zbog propusta, neuspjeha ili pogrješki u prošlosti. „E, da sam u djetinjstvu učio, sad bi sve bilo drukčije!“, „Da u mladosti nisam napravio krive poteze, ne bi mi život bio promašen...“

Foto: Arhiv ICMM

FRA MARINKO
ŠAKOTA

DVA SEMINARA O KRUHU I VODI NA KOJIMA SAM SUDJELOVAO POD FRA SLAVKOVIM VODSTVOM UNIJELA SU NOVOST U MOJ ŽIVOT.

Posebno važan bio je prvi seminar koji se kasnije pokazao kao prava prekretnica. Na njemu sam doživio otvaranje očiju, nestanak magle, jasnoću, radost i sreću. Sve stvari u mojim očima izgledale su drukčije. Ljudi su mi bili draži. Isto tako molitva, klanjanje i sv. misa. Drukčije sam čitao Bibliju, drukčije promatrao prirodu.

Sjećam se da sam pun oduševljenja zbog takvog stanja fra Slavku rekao: „Da sam ovakvo iskustvo imao na početku studija teologije, kako bih drukčije studirao!“ On mi je odgovorio: „Sad započni.“

Tog iskustva i tih fra Slavkovih riječi često se sjetim, što me uvijek iznova ohrabri za nove korake. Tim riječima hrabrim i druge ljude koji se tuže na umor zbog životnih potешkoća, koji su se razočarali i stalno se vraćaju na prošle situacije, ali i one koji su se umorili na duhovnom

Početak nove godine velika je prilika za novi početak – za novu odluku da slijedimo Kraljicu mira, da budemo bolji, da se otrgnemo iz ovisnosti, iz loših navika, da se probudimo i počnemo moliti...

NAŠI ODNOSSI S LJUDIMA SU PONEKAD ZAMRŠENI, JER NEDOSTAJE ZAPOĆINJENJE U VLASTITOM SRCU. ČEKAMO DA DRUGI NAČINE PRVI KORAK, DA ZAMOLE ZA OPROŠTENJE, DA SE ISPRIČAJU, DA NAM PRUŽE RUKU, A I DRUGI VJEROJATNO ČEKAJU NA NAS PA ZATO SVE OSTAJE NEPROMIJESENJO. GOSPIN STAV JE POTPUNO DRUKČIJI: „VI BUDITE ONI KOJI ĆE SE OBRAĆATI I VAŠIM ŽIVOTOM SVJEDOČITI, LJUBITI, PRAŠTATI“ (25. 8. 2008). GOSPA NAS UČI DA PROMJENA DRUGIH, PROMJENA SVIJETA ZAPOĆINJE U NAŠEM SRCU. „ZATO NAJPRIJE POČNITE LJUBITI SVOJU OBITELJ, SVE U ŽUPI, A ONDA ĆETE MOĆI LJUBITI I PRIHVAĆATI SVE KOJI DOLAZE OVAMO.“ (13. 12. 1984.)

bav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas...“ (1v 4,10) A naša vjera u Božju ljubav i milosrde je početak novog života. Tko povjeruje da ga Bog ljubi, da mu prašta, da je Božja ljubav veća od njegovih grijeha, taj će doživjeti novi početak u svom životu, novo rođenje, radost i pravi mir.

Nije čudo da nova godina počinje sa svetkovinom Marije Bogorodice, jer upravo s Marijom Bog započinje Novi savez. Zato Marija ne može drukčije nego pozivati nas na nove početke. A ona nas uči da obraćenje, molitvu i ljubav trebamo uvijek započeti u svom srcu, a ne u srcu drugih ljudi.

Odgovor Kraljice mira počiva na principu: „Ti počni i počni sada!“ To vrijedi ukoliko se radi o odricanju i oslobođanju od navezanosti: „Počnite od ovog trenutka. Isključite televiziju i ostavite različite

Nije čudo da nova godina počinje sa svetkovinom Marije Bogorodice, jer upravo s Marijom Bog započinje Novi savez. Zato Marija ne može drukčije nego pozivati nas na nove početke. A ona nas uči da obraćenje, molitvu i ljubav trebamo uvijek započeti u svom srcu, a ne u srcu drugih ljudi.

stvari koje vam nisu korisne.“ (13. 2. 1986.) „Tko treba početi? Mi zacijelo ne možemo početi u srcu drugoga čovjeka, mi možemo početi samo u svojem srcu.“ (fra Slavko Barbarić)

Ni molitva nije pošteđena problematike početka. Ne uspijevamo moliti jer početak stalno odgadamo za sutra. „Ti počni i počni sada!“ – taj princip Kraljice Mira vrijedi i za molitvu: „Draga djeco, molim vas otvorite se i počnite moliti. Molitva će vam biti radost: ako počnete, ne

će vam dosaditi jer ćete moliti iz radosti.“ (20. 3. 1986.)

To Gospine riječi fra Slavko je duboko iskustvo i živio pa je zato mogao napisati: „Najvažnije je uzeti vremena za molitvu, a da uzmemo vremena, moramo biti slobodni, ne robovati, a opet da bismo se mogli osloboditi robovanja televiziji, igrama itd., moramo dobiti milost. Ne pitajte što je prije, nego počnite moliti.“ Slično je neki duhovnik savjetovao učenika koji ga je pitao: „Kako ću naučiti moliti?“ Duhovnikov odgovor je bio: „Moli!“

Fra Slavko nas također savjetuje da motiv za početak molitve možemo pronaći u Isusu i u Gospu: „Tko ne počinje moliti, dok ne počne moliti s ljubavlju, on nikada ne će pravo moliti... Molitva srcem počinje čim netko počne moliti, a u ovom slučaju zato što ga na to poziva Gospa. Tko rekne: Ja ne znam moliti, ali ću početi kako znadem jer me na to poziva Isus, jer me poziva Gospa, on počinje molitvu srcem.“

Prva prilika za početak molitve je početak dana: „Zato vas pozivam da vaš početak i svršetak dana uvijek bude molitva.“ (3. 7. 1986.) Isto vrijedi i za post i euharistiju, klanjanje, isposijevanje...

Naši odnosi s ljudima su ponekad zamršeni, jer nedostaje započinjenje u vlastitom srcu. Čekamo da drugi načine prvi korak, da zamole za oproštenje, da se ispričaju, da nam pruže ruku, a i drugi vjerojatno čekaju na nas pa zato ostaje nepromijenjeno.

Gospin stav je potpuno drukčiji: „Vi budite oni koji će se obraćati i vašim životom svjedočiti, ljubiti, praštati“ (25. 8. 2008). Gospa nas uči da promjena drugih, promjena svijeta započinje u našem srcu. „Zato najprije počnite ljubiti svoju obitelj, sve u župi, a onda ćete moći ljubiti i prihvatići sve koji dolaze ovamo.“ (13. 12. 1984.) „I sada vas pozivam na ljubav: ljubite najprije svoje ukućane, a onda ćete moći prihvatići i ljubiti sve koji dolaze.“ (6. 6. 1985.)

Budući da je slušao Gospine riječi i živio po njima, fra Slavko je savjetovao druge: „Što činiti kad netko u obitelji ne će prihvatići ni put spasenja, ni mir ni svjetlo, ne da sa sobom razgovarati, ljutit je, nervozan,

bez volje za život, ovisnik? Odgovor izgleda vrlo pojednostavljen pa bi se netko mogao uvrijediti, ali je istinit. Početi moliti i postiti. I ako se drugi i ne promijeni, mi ćemo imati u sebi mir i svjetlo. A mi smo u opasnosti da ugasimo i svoje svjetlo, jer je netko ostao dulje slijep nego smo mi to predvidjeli, ili dulje gluhi nego smo mi očekivali. To je najopasnija pogrješka koja nam se može dogoditi.“

Početak nove godine velika je prilika za novi početak – za novu odluku da slijedimo Kraljicu mira, da budemo bolji, da se otrgnemo iz ovisnosti, iz loših navika, da se probudimo i počnemo moliti...

Odavno sam prestao dugoročno planirati - godine mi to više ne dopuštaju. Dan mi je postao važnija jedinica računanja vremena od godine. Sada nešto pozornije pratim što je sve u stanju ponuditi jedan dan – kvalitetno proživljen dan.

S ulaskom u 2020. godinu zašli smo i u novo desetljeće – evo, već treće u dvadeset i prvom stoljeću. Ima li to ikakva drugog značenja izuzev registriranja jedne suhe kronološke pojedinosti? Za nas, s nešto većim bremenom godina na plećima, koji pamtim i neka od proteklih desetljeća prošloga stoljeća, to bi primjerice mogla biti i zgodna prilika za upuštanje u različite tipove poredbenih analiza nekoliko razdoblja, ali to ovdje ne ćemo činiti. Ovdje nas više zanima čovjekova neodoljiva potreba za planiranjem i donošenjem velikih životnih odluka na početku svake nove godine, upravo u trenutcima najveće buke i gozbene omamljenosti.

IVICA ŠARAC

OD DAVNINA JE ČOVJEK – U POTRAZI ZA NAČINIMA KOJI BI MU POMOGLI ORIENTIRATI SE, SMJESTITI DOGAĐAJE I POZICIIONIRATI SEBE U SVIJETU KOJI JE U NEPRESTANOM KRETANJU – RAZVJIAO SUSTAVE KAKO BI SAMOM SEBI STVORIO DOJAM DA JE IZMJERIO I „UKROTIO“

VRIJEME. Opažajući promjene na suncu, mjesecu i zvijezdama („svjetila na svodu nebeskom“), izrađivao je i doradivao različite kalendare, ali nikada s potpunom preciznošću. Danas je u svijetu najrašireniji način računanja vremena prema gregorijanskom kalendaru (nazvan tako po papi Griguru XIII. koji je proveo reformu kalendarja 1582.). Inače je kršćanstvo utisnulo najsnažniji pečat u kronologiji svijeta. Podsjetimo samo na to da je utjelovljenje Sina Božjega (Spasitelja svijeta) razdjelnica prema kojoj dijelimo povijest čovječanstva na staro i novo doba – na ono prije i na ono poslije Krista. On je Međaš povijesti.

Čovjek treba kronološke orientire, sve te vremenske koordinate (posložene od sati, dana, mjeseci, godina, desetljeća, stoljeća...), po kojima ravna i uskladjuje vlastiti životni ritam. Ne treba naglašavati koliko samo važnu ulogu u životu vjernika ima liturgijski ciklus kroz crkvenu godinu. No, ovdje nas zanima nešto drugo: onaj začuđujući i zaglušujući čovjekov ri-

Moderna trivijalizacija i konzumerizam kao plod globalnog utjecaja zapadnjačke, profane kulture sve puta, prožvače i desakralizira, čak i kršćanske sadržaje. Neki su mislioci već potkraj prošloga stoljeća upozorili na globalni fenomen najezde modernog barbarizma i nestanka vrlina. Na što smo danas pozvani kao kršćani u (sve očiglednijoj) postkršćanskoj eri?

tualni odnos prema prijelazu iz stare u novu godinu, a u kojemu jednako sudjeluju i vjernici. Zašto se to svake godine ponavlja u bučnom i egzaltiranom ozračju i zbog čega čovjek upravo tada, omamljen od pucnjave, gozbe i glazbe, započinje „ozbiljno“ planirati i donositi „važne“ odluke za novu godinu i sanjarići o boljoj budućnosti, u koju inače, kad nije opijen slavljeničkim raspoloženjem, gleda sa zebnjom i strahom!? Zbog čega mu se baš tada sve (u)čini tako jednostavnim, laganim, dohvativljivim, ostvarivim, pa se upusti u nizanje obećanja samom sebi kako će, eto, promjeniti ovu ili onu lošu naviku, ovakav ili onakav izgled (odjeću, frizuru...), ovakav ili onakav život? Zanimljivo je da ga pri tomu nikada ne uspijevaju pokolebiti iskustva prethodnih godina, pa ne razmišlja u trenutcima davanja svečanih obećanja kako je isto to samom sebi obećavao i prošle i preprošle i prijašnjih godina... i da od svih tih odluka na kraju godine nije bilo ništa! Istina, sada bi bilo pošteno prebaciti se na vlastito iskustvo i naglasiti da bih o tomu smio sa sigurnošću govoriti tek i isključivo u vlastito ime: otkud bih znao ili mogao znati kako se drugi odnose prema novogodišnjim odlukama? Izgleda da se ipak i o tomu može nešto reći ili zaključiti: kada bi te odluke imale ikakva učinka, svijet bi posta(ja) boljim mjestom, ali to, složit ćemo se, nije slučaj. Svijet iz godine u godine postaje sve gor. Oko nas se sve mijenja i to prebrzo, ali posrijedi su izvanske promjene – više nalikuju zmijskom presvlačenju kože. Moderna trivijalizacija i konzumerizam kao plod globalnog utjecaja zapadnjačke, profane kulture sve puta, prožvače i desakralizira, čak i kršćanske sadržaje. Neki su mislioci već potkraj prošloga stoljeća upozorili na globalni fenomen najezde modernog barbarizma i nestanka vrlina. Na što smo danas pozvani kao kršćani u (sve očiglednijoj) postkršćanskoj eri?

Na izvore, čiste evandeoske izvore, kako bismo bili sposobljeni u sve bučniji, sve mračniji i sve blutaviji svijet unositi mir i spokoj, svjetlo i vedrinu, sol i kvasac. A za to je

...kršćanstvo je utisnulo najsnažniji pečat u kronologiji svijeta. Podsjetimo samo na to da je utjelovljenje Sina Božjega (Spasitelja svijeta) razdjelnica prema kojoj dijelimo povijest čovječanstva na staro i novo doba – na ono prije i na ono poslije Krista. On je Međaš povijesti.

potrebna osobna odluka, ne jedno(m) godišnja, nego svakodnevna, uviјek započeta u skromnosti i s trajno prisutnom svješću da to nikada ne možemo odraditi sami, nego zagovorom nebeske Majke i snagom Duha Onoga Koji je, odlukom Očevom, „u punini vremena“ postao Međašem povijesti.

Odavno sam prestao dugoročno planirati – godine mi to više ne dopuštaju. Dan mi je postao važnija jedinica računanja vremena od godine. Sada nešto pozornije pratim što je sve u stanju ponuditi jedan dan – kvalitetno proživljen dan.

Tako sam se na poticaj drugih, posve neplanirano, našao potkraj prvoga dana ove godine na Brdu ukazanja. A nad Brdom vedra i ne odveć hladna noć. Razoružan i ogoljen hladnom tišinom, uvjeravam se da u srebrnoj boji mjesecne bolje vidim sebe i sve oko sebe. Više mi se sviđa ono što vidim oko sebe nego u sebi. Možda to i nije bio u svemu kvalitetno proživljen dan, ali trenutak svakako jest. Trebalo je još sići niz strminu, u podnožje Brda, vratiti se natrag u svijet i započeti (n)ovu godinu. S nekom novogodišnjom odlukom? Ne, nego spokojan u znanju da postoje evandeoski izvori i duhovne oaze u ovom svijetu kojima se možemo vraćati.

GOSPA ME Vratila kući

Jesi li ikada razmišljao o vlastitom životu? Kakvi su tvoji planovi? Čime se baviš? Kako se odnosиш prema svojim bližnjima? Jesi li u miru sa svojom obitelji, roditeljima, susjedima i prijateljima? Imaš li vremena za molitvu? Molite li krunicu u obitelji? Jesi li poučio svoju djecu o kršćanskim vrijednostima i tradiciji koju si naslijedio od svojega oca? Imaš li vremena za susret s Bogom? Što bio se moglo dogoditi u trenutku kada zaklopiš oči i Bog te pozove u vječni život? Hoćeš li biti spreman za susret?

FRA ZVONKO BENKOVIĆ

SVAKE GODINE VRIJEME DOŠĆA I BOŽIĆA DONESE PUNO RADOSTI I NEKE NEOPISIVE TOPLINE, BROJNE SUSRETE I TRENUTKE KAD ZASTANEM PRED ŽIVOTOM PITAJUĆI SE: „BOŽE, KAKO NASTAVITI DALJE?“ Bez obzira koliko imao iskustva, svaki put me neka nova ljudska priča protrese da na trenutak zastanem i zahvalim Bogu na svoj darovanoj milosti.

Između Božića i Nove godine pozvao me je jedan gospodin da porazgovaram s njim i njegovim bratom. Dogovorili smo susret u predvečerje, a prije samoga polaska iz župnoga ureda nazvao me je i zamolio da sa sobom ponesem posvećenih hostija i sveto ulje za bolesničko pomazanje. Na prvu sam pomislio da je opet u nekoj svojoj samaritanskoj akciji spašavanja ljudi, strpljivom slušanju tuđih nevolja i da ovaj put pokušava vratiti nekoga s krivoga puta Bogu prije same smrti. Međutim, ovaj put je došao po mene i odvezao me svojoj kući. Tamo me je dočekao njegov brat i bez nekog velikog uvoda počeo govoriti:

„Moj fratre, ni slutio nisam da će hodočasničku naprtnjaču i cipele zamijeniti kućnim papučama i pidžamom. Posljedne tri godine spremao sam se na Put svetoga Jakova. Danima sam se spremao za hodočašće u Santiago de Compostelu. Htio sam fizički biti spreman za sve izazove koji će me dočekati na tom putu. Iz dana u dan podizao sam granicu izdržljivosti. Najprije sam hodao minimalno deset kilometara dnevno, dok mi hodanje nije postalo svakodnevница. Cijelo vrijeme nosila me je misao i želja povezati Međugorje i svetište svetoga Jakova. Nekako u glavi mi je odzvanjala misao: „Od Jakova do Jakova“.

Bilo je mnoštvo povoda, ali jedan od razloga bila je želja da se na tom putu susretнем sam sa sobom. U životu sam imao mnoštvo uspona i padova, dobrih i loših poteza, trenutaka zbog kojih se ponosim, ali i onih

kojih sam se sramio. Htio sam sam prohodati svih osamsto kilometara. Sanjao sam o nekom vlastitom povlačenju u tišinu i susretu s Bogom u vlastitoj nedostojnosti. Planirao sam na put krenuti u prosincu. Bio sam svjestan da je to malo riskantno zbog zime, mogućeg snijega na početku puta u Pirinejima i hladne kiše u putu, ali bio sam spreman i na to. Imao sam želju hodočastiti kroz cijelo došaće i između Božića i Nove Godine doći u Santiago. Rezervirao sam let, platio kartu, isplanirao rutu kojom će ići, pretražio eventualna prenoćišta i kupio potrebnu opremu. Sve je bilo spremno za tridesetodnevno hodočašće. Vrijeme tišine. Molitve. Samoće. Posta. Odricanja. Zahvalnosti.

Čekajući dan polaska bio sam sve nervozniji. U međuvremenu osjetio sam neke nepredviđene smetnje. Mislio sam da je sve to zbog pritiska i silne želje da što prije krenem na put. U pojedinim trenutcima imao sam osjećaj da gubim ravnotežu, ali to sam pripisivao umoru i dugotrajnoj iscrpljenosti. Pravdao sam se kako smo ove godine imali puno posla. Bogu hvala, bilo je puno više hodočasnika nego proteklih godina. Radili smo do kasne jeseni i to punom parom bez stajanja. Želio sam da priskrbim obitelji što više kako ne bi kroz mjesec dana oskudjevali. U Međugorju je ove godine bilo posebno milosno. Osjetila se neka neopisiva milost, osobito u predvečerje ispred isповједaonica i na klanjanju pred Presvetim oltarskim sakrametnom. Iz dana u dan zahvaljivao sam Bogu na tolikoj ljubavi i riječima ljudi koji su iz dana u dan dolazili sa svih strana svijeta. Bio sam neopisivo sretan.

Pred polazak na put odlučio sam napraviti sistematski pregled kako bih svoje u kući uvjerio da sam dobro i da mogu krenuti na svoj *Camino*. Međutim, nalazi su pokazali sasvim suprotno. Krvna slika nije bila uredna, a moje povremeno gubljenje ravnoteže liječnicima se nije sviđalo. Poslali su me na magnetnu rezonancu i ustavili postojanje tumorskih stanica.

Nisam znao što bih rekao. Moji su bili u strahu da ne će takav krenuti na put, poznajući moju tvrdoglavost da lako ne odustajem od svojih namjera. Međutim, liječnici su me brzo razvukli. Najprije su mi preporučili odgodu odlaska na hodočašće za mjesec dana, uz mirovanje i praćenje eventualnih odstupanja, a onda su me nakon nekoliko dana pozvali na hitnu operaciju.

U trenutku kao da je sve stalo. Želja je bila tu, ali stvarnost je postala sasvim drugačija. Moja tvrdoglavost ovaj put nije imala smisla. Nisam bio u pitanju samo ja, nego i svi dragi ljudi oko mene. Pred samu operaciju počeo sam drugačije gledati na sve što mi se događalo u životu. Kao dječak doživio sam silnu radost o kojoj često ne govorim, ali ju u duši i dan danas osjećam. Bio sam uz videoce od prvih dana Gospina ukazanja u Međugorju. Nisam imao milosti vidjeti Gospu, ali sam ju osjećao da mi je bliže nego itko drugi u životu. Nosio sam je uвijek sa sobom. Slika Gospe urezala mi se u dušu. Štitila me je dok sam bio mladić. Krijepila me u ratu kad nisam razumio sve što se događalo oko mene, a često sam smrtri gledao u oči. Mnogi prijatelji su mi umrli na rukama, dok sam u suzama molio Zdravo Mariju. U teškim trenutcima razmišljao sam o vlastitoj smrti i što bi moglo biti ako umrem. Tješio sam se ako iznenada umrem i anđeli me na času smrti ne nađu u milosti Božjoj da će me Isus na kraju ipak spasiti, jer sam bio uzu one kojima se njegova Majka ukazala i kao dječak molio sam Boga svim srcem i

dušom. Žarko sam molio od prve dana sve do sada. Krunica mi je priraslala srcu. Molim ju svakodnevno sam i sa svojim ukućanima. Toga se ne sramim i često pripovijedam drugima da bez zajedničke molitve krunice ne može obitelj ostati na okupu.

Vlastitu želju da idem na Put svetoga Jakova shvatio sam kao svojevrstan bijeg od svega. Možda mi je želje bila sebična. Htio sam uzeti vrijeme samo za sebe, bez obitelji, rodbine, susjeda i prijatelja. Tražio sam nešto više. Mislio sam da će me životno hodočašće preobraziti, da će postati bolji, da će razumjeti sve što mi se u životu događalo, da će biti bliže Bogu i ljudima, a onda me je iznenadna priprema za operaciju spustila na zemlju i vratila u stvarnost.

Svojim ukućanima govorio sam kako bih imao želju porazgovarati sa svećenikom prije same ispovijedi i sakramenta bolesničkoga pomazanja. Nisam se uplašio ni operacije ni mogućega neočekivanog ishoda. Negdje u duši osjetio sam kako sam ove godine za Božić trebao ostati kod kuće u Međugorju. Razmišljao sam o tome kako bih kroz došće mogao ići svaki dan na Podbrdo i da bi to bila dobra priprava za Božić. U duši sam ponovno osjetio onu djelinju čežnju da budem na Podbrdu kao bih Gospu zahvalio što je došla u moje malo mjesto, što je moj život ispunila molitvom, što je odlučila približiti nebo zemlji blizu moje kuće.

O svemu sam razgovarao s braćom i mojim ukućanima. Od kako su moji ukućani, braća i njihove obitelji saznali za moju dijagnozu dogovorili su se da će svakodnevno netko iz naše obitelji ići na Podbrdo moleći krunicu za zahvalu Gospu što me je na vrijeme vratila kući, što nije dopustila da se izgubim na putu u traženju sebe, što me je još više povezala s njima. Operacija je za dva dana. Što će biti ne znam, sve na slavu Božju.“

Nakon razgovora ispovjedio sam ih obojicu, a potom smo pozvali ukućane. Dok sam mu podjeljivao sakrament bolesničkoga pomazanja svi smo zajedno molili, a potom su se svi pričestili. Ne znam što će se dogoditi za dva dana, ali sam osjetio da je prijateljeva kuća na trenutak postala dvorana posljednje večere, jer smo osjetili milost Kristove prisutnosti u svetim sakramentima i u malenoj hostiji.

Dobro je i ovu godinu započeti s temom o važnosti zahvalnosti. Zašto? Zato što je zahvalnost temeljni stav kojim gradimo naš odnos prema Bogu, odnosno način na koji se otvaramo Božjem djelovanju. Čovjek je zbog svoje grješne i ranjene prirode skloniji biti nezahvalan i skloniji je „do pola punu čašu“ prije proglašiti polupraznom nego polupunom. Odnosno, skloniji smo vidjeti prije ono negativno, nego ono pozitivno! Baš zato, vježbanje u pozitivnom gledanju je tako važno! Vježbanje u stavu zahvalnosti.

PAULA TOMIĆ

Prošle godine sam vam u tu svrhu predložila da si izradite svoju teglicu zahvalnosti i da pokušate zapisivati na papiriće i stavlјati u teglicu ono što vam se lijepo, pozitivno, milosno... dogodilo tijekom 365 dana tekuće godine.

Upute za teglicu zahvalnosti su bile ove:

U jednu praznu teglicu koju ćemo za to namijeniti možemo tijekom godine ubacivati na papiriće ispisane dobre stvari koje su nam se tijekom godine dogodile: blagoslove, radosti, dobre vijesti, dobre ljude, dobre ideje, uspjehe, lijepa vremena, izdržane nedače... i još sve ono u čemu smo primijetili Božju intervenciju nama na spasenje. A onda na staru godinu, zajedno s obitelji u jednom trenutku zahvale ili obiteljske molitve pred jaslicama, može se redom vaditi jedan po jedan papirić iz teglice i još se

VJEŽBANJE U ZAHVALNOSTI

Foto: Arhiv ICMM

jedanput svakog blagoslova spomenuti i Bogu zahvaliti. Sigurno ćemo se iznenaditi koliko nam je ipak uza sve nedače i težine, Božja milost bila blizu i koliko je ipak sve u svemu godina bila dobra.

SVJEDOČanstvo moje obitelji

Da je to doista tako, svjedočim iz vlastitog iskustva jer smo upravo tako mi u obitelji napravili na Silvestrovo prošle, 2019. godine. Moleći obiteljsku krunicu oko 21 sat navečer, okupljeni ispred jaslica, izvlačili smo papiriće, djeca su čitala, a mi smo se prisjećali svih dobrih ljudi i lijepih trenutaka koje nam je Bog dopustio živjeti u protekljoj godini. I za sve njih smo molili desetke krunice. Mogla bih reći i da mi je to bio jedan od ljepših dočeka Nove godine: osjećaj bogatstva i zahvalnosti zbog svega onoga što si primio i otkriće svega onoga što su dječje oči zapisale i primijetile i što je njima bilo važno, a nama odraslima možda samo usputno! Djeca te uvijek nauče obratiti pažnju na „male stvari“ koje život znaće!

Viđim, također, da se na internetu već polako širi ova vježba preko izrade teglice zahvalnosti. Čak postoje i stranice na kojima je možete naručiti, i dobijete je lijepo ukrašenu, s papirićima i olovkom (www.gratitudeglassjars.com), ali mislim kako je još ljepše i osobnije, ako je svatko osobno sebi izradi!

Za ohrabrenje i poticaj, prilažem vam još malo promišljanja o važnosti zahvalnosti.

GOSPA NAS UČI ZAHVALNOSTI

U svakoj Gospinoj poruci od 25. u mjesecu nalazimo ove riječi: „Hvala vam što ste se odazvali mom pozivu!“ Gospa dakle uvijek zahvaljuje – pa i za ono najmanje što smo učinili! Ne gleda ono što nismo, nego ono što jesmo! To je stav prema drugome koji ga otvara kao osobu za promjenu na bolje! A prvu poruku Mirjani ove godine od 2. siječnja, Gospa završava upravo riječima: „Hvala vam!“ Baš kao da nam želi reći da to treba biti i naš temeljni stav prema svemu onome što će nas u Novoj godini dočekati. Trebamo vjerovati kako Bog ima savršeni plan za naš život! Pa i onda kad se taj „Božji plan“ ne podudara s „našim planovima“!

EVANDELJE NAS UČI ZAHVALNOSTI

Božja milost u čovjeku nastanjuje se

na dva načina: prvi je kod čovjeka grješnika. Nakon obraćenja, nakon ispunja, sve prostore grijeha nadomješta i ispunja Božja milost. Što je dakle bio veći grijeh, to nadmoćnije i snažnije u čovjeku prevlada i dјeluje Božja snaga i milost.

Drugi način na koji se Božja milost nastanjuje u čovjeka vjernika koji možda nije iskusio velikih grijeha jest zahvalnost. U njemu se prostor za Božju milost i Božju prisutnost „izdubljuje“ zahvalnošću. Što je zahvalnost veća i dublja, toliko je veća, dublja i prisutnija Božja milost u čovjeku. Dok su tjeskoba i strah emocije najnižih frekvencijskih, emocije koje „hrane“ duhove smrti, ljubav i zahvalnost su emocije najviših frekvencijskih koje čovjekovo dušu i tijelo uzdižu u duhovne prostore samog Života.

Zahvalnost je jedno od glavnih pozitivnih osjećaja ili stavova koji se javljaju kao odgovor na neku iskazanu dobrobit. O važnosti zahvalnosti govori se u različitim religijama, u filozofiji, a pozitivna psihologija počinje je proučavati tek nakon 2000. godine. I naša nas katolička vjera potiče na zahvalnost. Sam je Isus znao prepoznati dobro djelo i biti na njemu zahvalan. To vidimo iz

primjera kad je pohvalio preljubnicu koja mu je dragocjenom pomasti pomazala noge ili kad je pohvalio sirotu udovicu koja je ubacila svoja zadnja dva novčića. Evangelje također pokazuje da je Isusu bilo drago i kad su drugi ljudi bili zahvalni za učinjena im dobročinstva. To vidimo u prispolobi o deset gubavaca koje je očistio, a samo se jedan i to Samarijanac vratio da mu zahvali. Na to je Isus primijetio: A gdje su ona devotorica? Ne nađe li se nijedan koji bi se vratio i podao slavu Bogu, osim ovoga tudinca?

Sv. Pavao u svojim poslanicama često potiče učenike i vjernike prve crkve da budu zahvalni te da upućuju zahvalu Bogu. I sama sv. misa – EUHARISTIJA, zapravo je najuzvišenija molitva zahvale Bogu.

Odlomci iz Evangelja koji govore kako nas je Bog ljubi dok smo još bili grješnici i kako Bog ljubi bez iznimke i dobre i loše, pravedne i nepravedne pokazuju i kako naša zahvalnost ne smije biti ograničena samo na one koji nam čine dobro, nego dapaće i na one koji nam čine nažao, koji su prema nama nezahvalni, da dakle treba biti „savršena“ poput savršene ljubavi nebeskog Oca koji ljubi sve bez iznimke i na taj način im daje priliku za promjenu.

ZAHVALNOST POMAŽE ZDRAVLJU

Postoje i znanstveni dokazi dobrobiti koje čovjek uživa ukoliko u sebi živi ovaj evanđeoski savjet da bude

zahvalan. Pa je tako dokazano kako zahvalnost pomaže ZDRAVLJU. Nai-me, zahvalnost nas čini otpornijima na bolesti. Većina bolesti uzrokovana je psihosomatskim faktorima. Kad smo obuzeti bilo kojom suprotnošću zahvalnosti (žaljenje, kukanje, prigovaranje, ogovaranje, krivnja, okrivljavanje, kritiziranje, ljutnja, frustracija, pesimizam, netolerancija, arogan-cija...), u našem se tijelu stvaraju energetske blokade koje uzrokuju pad imuniteta pa time i mnoge bolesti i poremećaje. Ako umjesto ogorčenosti ili bilo koje druge negativne emocije prema nekom osjećamo zahvalnost, onda se energetske blokade otklanjaju pa je cirkulacija kisika, krvi i ostalih tekućina nesmetana, što donosi zdravlje.

DUH SVIJETA SE BORI PROTIV ZAHVALNOSTI

Vidjeli smo dakle koliko je zahvalnost važna i u tjelesnom i u duhovnom životu. Ona nas otvara pozitivnom Božjem pogledu na svijet i život u kojem na kraju sve služi na dobro onima koji ljube Boga i koji se trude živjeti njegovu Riječ. I kušnje i progoni, i bolesti i križevi, i sve loše i sve dobro, predano Bogu – sve izvodi i donosi dobro: a to je spasenje duše! Zato nije čudo da se ovaj svijet tako bori protiv zahvalnosti. I Evangelje kaže kako će u posljednjim danima ljudi biti negativni i nezahvalni (usp. „A ovo znaj: u posljednjim danima nastat će teška vremena. Ljudi će doista biti sebeljupci, srebroljupci, preuzetnici, oholice, hulitelji, roditeljima neposlušni, NEZAHVALNICI, bezbožnici, beščutnici, nepomirljivci, klevetnici, neobuzdanici, goropadnici, neljubitelji dobra, izdajice, brzopletnici, naduti, ljubitelji užitka više nego ljubitelji Boga. Imaju oblijeće pobožnosti, ali snage su se njezine odrekli. I njih se kloni! 2 Tim 3,1,2).“

Vidjeli smo dakle koliko je zahvalnost važna jer nas ona otvara za još veće izljevanje Božje dobrote i blagoslova. Sigurno će biti interesantno započeti sljedeću novu godinu s praznom teglicom te se unaprijed radovali svemu onome lijejom što će nam Bog u njoj donijeti i tako puniti našu teglicu zahvalnosti. Stoga, pune teglice radosti, blagoslova i zahvalnosti neka budu i moja čestitka i želja svima vama, moji dragi čitatelji za novu 2020. godinu!

Božićna
poruka
provincijala
Hercegovačke
franjevačke
provincije fra
Miljenka Šteke

POZVAO NAS JE DA U OVOME SVIJETU BUDEMO ON SAM

Foto: Arhiv ICM

Draga braćo, Gospodin vam dao mir! Pozorno čitamo u *Franjevačkim izvorima* da je sv. Franjo više puta „naslijepo“ otvarao *Bibiju* i tražio u njezinim redcima savjet kako postupiti u određenim trenutcima. Potom je izvršavao ono što mu je Riječ Božja savjetovala. Tako su se dogodile i prve Jaslice – *koje su poput živog evanđelja što izobilja teče sa stranica Svetoga pisma*. (usp. *Admirabile signum*, br. 1.)

O, kako nam je danas potrebna ta praksa, ta vjera i povjerenje u Gospodina i Njegovu riječ! Jer, kamo god dostojan čovjek pogleda, na koju god stranu svijeta svrne oči, uočava nered. Nered oko ljudi i nered u ljudima. U jednoj, u drugoj, u trećoj zemlji naših obzorja, pa tako i diljem Europe, uočava se najprije žalosna demografska slika: puno starosti i smrti, a sve manje rađanja, mладости i života. Istodobno je iz „istočnoga

Toliki mladi odlaze sa svojih stoljetnih ognjišta u potrazi za kakvom-takvom ekonomskom perspektivnom i pristojnim društvenim uređenjem. Usto, europska su područja posljednjih godina puna nekih neznanih ljudi iz dalekih krajeva za koje, čini se, nitko pouzdano ne zna koje su im nakane i kako će se prilagoditi i uplesti u dolazeću, novu sredinu. Ne znam tko bi mogao u ovome trenutku naslutiti kakva će biti slika ovdašnje Europe za deset, dvadeset, trideset godina?!

„plućnog krila“ prema zapadnome, u Europi, pokrenut val odlaska mlađih obitelji, ponegdje gotovo egzodus koji poprima zabrinjavajuće razmjere. Toliki mladi odlaze sa svojih stoljetnih ognjišta u potrazi za kakvom-takvom ekonomskom perspektivnom i pristojnim društvenim uređenjem. Usto, europska su područja posljednjih godina puna nekih neznanih ljudi iz dalekih krajeva za koje, čini se, nitko pouzdano ne zna koje su im nakane i kako će se prilagoditi i uplesti u dolazeću, novu sredinu. Ne znam tko bi mogao u ovome trenutku naslutiti kakva će biti slika ovdašnje Europe za deset, dvadeset, trideset godina?!

Ovaj izvanjski ljudski nered (možda bi pravi izraz bio zbrka narodâ – *perturbatio populorum*) mogao bi se još nekako razumjeti i podnijeti s nadom da takve prilike ne će potrajati dugo. I tijekom prošlosti bilo je sličnih stvari. Ali mnogo je ozbiljniji i opasniji nečist izvor iz kojega dolazi taj nesklad. A rečeni je izvor unutarnji nered ljudske zajednice. Nešto se strašno dogodilo na licu naroda. Uvjerava nas starozavjetna opomena: „Ovo je narod koji ne sluša glase Gospodina, Boga svojega, i ne prima opomene. Nestade istine, nestade je iz usta njihovih.“ (Jr 7, 28). Netko ili nešto uspjelo je unijeti u dušu mnogih ljudi – u razum, volju i savjest – dosad nečuven i neviđen nered i ulti u društvo neki čudan teror manjine nad većinom. Poput gljiva rastu u mnogim državama protunaravni i proturazumski zakoni, kojima se građane prisiljava da žive i čine protiv samih sebe, protiv vrijednosti sažetoj u *biti čovjek*. Papa Franjo piše: „Rođenje djeteta budi radost i čuđenje, jer nam pred oči stavlja veliki misterij života.“ (A.s., br. 8.) Tijekom više tisućljeća domaći su

miljenici bili samo Božja stvorenja, ljudska djeca. Danas nijedan zakon ne govori o djeci kao kućnim miljenicima, radosnicima života. Danas su to postali kućni ljubimci, psi i još poneke životinje. Teško je naći neki europski, pa i svjetski grad u kojem se ne može vidjeti ova slika: stotine i tisuće siromašnih beskućnika spavaju pod mostovima, u pothodnicima, na klupama u parkovima, a tisuće i tisuće pasa i drugih životinja spavaju u udobnim ljudskim stanovima! Cijena čovjeka u društvu pala je na najnižu razinu.

Može li se tu nešto učiniti? Na koju nas žurnost poziva ovo tužno stanje u Europi i u svijetu?

Sjetimo se: prije dvije tisuće godina, dok je svijetom vladao silom nametnuti „rimski mir“ (*Pax Romana*), dok su po gradovima Rimskoga Carstva trgovci robljem davali četiri roba za jednu papigu, dogodio se na rubu toga istog carstva prvi Božić – rođenje Božjega Sina, Bogočovjeka Isusa iz Nazareta. S Njim je počeo val života koji se nikada neće zaustaviti. A počeo je na neočekivan način: Isus nije pozivao na oružanu revoluciju, nije smijenio nijednu vladu, nije mijenjao državne zakone, nije ukinuo ropstvo i druge nepravde... Ništa od svega toga. Došao je promijeniti ljudska srca. Njegov zahvat u ljudsku povijest, kojim je zasadio svoje kraljevstvo među ljudima, raste, kroči sitnim koracima poput goruščinoga zrna, ali nezaustavljivo.

Mi smo danas zabrinuti zbog teške situacije u svijetu. Sastajemo se, razgovaramo, služimo se mnogim sredstvima, mijenjamo metode, podupiremo svoj rad znanstvenim sredstvima, pokušavamo ishoditi promjenu nekih zakona, prosvjeduјemo... Ali možda ne uočavamo da je ovodobnost u mnogočemu slična Isusovu vremenu. Ne uočavamo da naše vrijeme ne treba na prvome mjestu vanjsku borbu; ono treba Božić, kao i u Isusovo vrijeme. Prvi Božić bio je Isusov osobni Božić. On se tada rodio u čovjeku. Naše vrijeme treba naš Božić, prisutnost njegova otajstvena tijela, treba naše rođenje – u Njemu. Taj Božić želi Isus kada kaže da će Njegovi sljedbenici činiti čudesu veća od Njegovih: „Zaista, zaista, kažem vam: Tko vjeruje u mene činit će djela koja ja činim; i veća će od njih činiti, jer ja odlazim Ocu.“ (Jv 14,12)

Foto: Arhiv ICM

Lijek današnjemu svijetu, dok luta ili je već zalutao u jednu od najgorih slijepih ulica u svojoj povijesti, i u svako drugo vrijeme, nisu neki naši veliki ljudski planovi i programi, naše nove i sve novije metode, nego samo naš Božić, naš Greccio, vidno Kristovo utjelovljenje u nama, Porodenje Njegova otajstvenoga tijela. Stoga: „U školi svetog Franje otvorimo srce toj jednostavnoj milosti, pustimo da to čuđenje iznjedri poniznu molitvu: naše ‘hvala’ Bogu koji je želio s nama podijeliti sve kako nas nikada ne bi ostavio same.“ (A.s., br. 10.)

Isus je učinio mnoga čuda. No, postoji nešto što je veće od „običnoga“ čuda: Vjerovati Isusovim riječima i živjeti po njima svaki dan veće je od bilo kojega pojedinčnog čuda. Živjeti u nesklonome i bezbožnom svijetu, a trajno disati Isusovim duhom – to je čudo nad čudima. Isus nas, dakle, nije pozvao da činimo tek pojedina čuda, nego da jednostavno budemo trajno čudo življena života u, naočigled, poganskome svijetu. A to je mnogo veće. I obrazložio je zašto nam je to namijenio: Jer On

odlazi Ocu. Netko ga mora ovdje vidljivo zamjenjivati u svim sferama života. Drugim riječima, pozvao nas je da u ovome svijetu budemo On sam: da činimo kako je On činio, ljubimo kako je On ljubio, molimo kako je On molio, praštamo kako je On praštao, trpimo kako je On trpio i da svoj križ uznesemo na svoju Golgotu te spremno pružimo ruke na razapinjanje i umremo u Očeve ruke (usp. Lk 23, 46). Na takav put poziva i papa Franjo razmatrajući o jaslicama uz koje motrimo poniznost, siromaštvo i samoodricanje, koji vodi od betlehemske jaslice do križa. (usp. A.s., br. 3.)

Lijek današnjemu svijetu, dok luta ili je već zalutao u jednu od najgorih slijepih ulica u svojoj povijesti, i u svako drugo vrijeme, nisu neki naši veliki ljudski planovi i programi, naše nove i sve novije metode, nego samo naš Božić, naš Greccio, vidno Kristovo utjelovljenje u nama, Porodenje Njegova otajstvenoga tijela. Stoga: „U školi svetog Franje otvorimo srce toj jednostavnoj milosti, pustimo da to čuđenje iznjedri poniznu molitvu: naše ‘hvala’ Bogu koji je želio s nama podijeliti sve kako nas nikada ne bi ostavio same.“ (A.s., br. 10.)

Sretan Božić i Božjim blagoslovom ispunjena 2020. godina!
Fra Miljenko Šteko, provincijal

Mons. Hoser na polnoćki u Međugorju:

Ne bojte se! Naviještajte radosnu vijest cijelome svijetu

Foto: Arhiv ICM

Božićnu misu polnočku u Međugorju predslavio je apostolski vizitator s posebnom ulogom za ovu župu nadbiskup Henryk Hoser. Prije polnoće na kojoj je mons. Hoseru koncelebrišao 59 svećenika, u izvedbi zajednice Cenacolo ispred crkve sv. Jakova upriličene su žive jaslice.

Na početku svoje propovijedi mons. Hoser rekao je kako „nam je Krist, Sunce pravde darovan po Djevici Mariji“, te je recitirao pjesmu Tiha noć, naglasivši kako velika božićna liturgija počinje misom u pola noći, koju zovemo misom pastira.

Mons Hoser naglasio je kako se u ovoj noći radujemo, a prethodilo joj je vrijeme iščekivanja.

„U povijesti čovječanstva postojale su tri noći koje su prethodile ovoj. Prva je bila noć stvaranja kada je Bog rekao: 'Neka bude svjetlo'. Druga je

bila noć Abrahama i noć vjere, kada je Bog rekao: 'Pogleđaj na nebo i preboji zvijezde, ako možeš. Toliko će biti tvoje potomstvo.' Tako je Abraham postao otac svih vjernika. Treća je bila noć izlaska iz Egipta i oslobođenja od ropstva, kada je Bog rekao: 'Te ču noći proći egipatskom zemljom. Ja Gospod kaznit ću sva egipatska božanstva.'

Mi se nalazimo u noći Betlehema, svetoj noći. Poslije 33 godine zemaljskog života onoga koji je rođen ove noći dolazi velika noć uskrsnuća Gospodinova“, rekao je Hoser koji je potom pojasnio i zašto je za Boga noć povlašteno vrijeme koje On odabire za neke događaje.

„Po noći bolje vidimo svjetlo. Čak i najmanje svjetlo koje osvjetljuje na mrak. Isto tako bolje čujemo i bolje shvaćamo riječ koja je izrečena u tišini. Tako Kristovo svjetlo i Njegova riječ dopire do nas u noći, i u mraku naše duše, i našega srca. Ako nešto očekujemo u noći, moramo bdjeti“, rekao je Hoser dodajući kako večeras slavimo noć punu svjetla.

Nadbiskup Henryk Hoser rekao je kako moramo tražiti „pravi izvor svjetla, a to je Dijete rođeno u Betlehemu“.

„On je život, On je svjetlo, On je pravda, mir, ljubav, milosrđe. Bez Njega život ide u propast. Kad nestaje vjera,

nestaje i vjernost, nestaje životna radost, nestaje smisao života... On sebe dade za nas da nas otkupi od svakoga bezakonja i očisti sebi narod izabrani koji revnjuje oko dobrih djela“, rekao je nadbiskup Hoser zaželjevši svima sretan Božić.

„Draga braćo i sestre, ne bojte se! Ne bojte se! Naviještajte radosnu vijest cijelome svijetu. Prati nas ljubav Gospodina svega svijeta. Slava Bogu na visinama, a na zemlji mir ljudima miljenicima Njegovim. Sretan vam blagdan, radostan Božić i neka mir bude sa svima vama“, riječi su kojima je mons. Hoser zaključio svoju propovijed na polnočki u crkvi sv. Jakova.

Na blagdan Božića nakon svete mise u 11 sati na temeljima stare crkve u Međugorju upriličeno je božićno čestitanje.

Božićna čestitka fra Marinka Šakote

Božić koji se hrani božanskom ljubavlju dobivenoj kroz molitvu postaje trajno stanje u čovjekovu srcu

Dragi župljani,
dragi hodočasnici,
draži braćo i sestre!

Božić je! Želim vam prenijeti nekoliko misli fra Slavka Barbarića. U dvadesetoj smo godini od njegova prelaska s ovoga svijeta u vječnost i želim svima nama njegovim rijećima približiti otajstvo Božića i čestitati Božić:

„Samo ljubav koju možemo naučiti od Marije može nas dobro pripremiti za Božić, za prihvatanje Isusa koji je odlučio biti s nama, a on može biti s nama, opet, samo ako ljubimo. Marija želi da dopustimo Bogu da stanuje u našim srcima, i u našim obiteljima, i u tome se ostvaruje smisao Božića. Da krenemo s Bogom u svakodnevni život. Da s Njime svaku žalost pretvaramo u radost, svako beznađe u nadu, svaki strah i tjeskobu u sigurnost.“

Općenito nam se Marija nudi kao majka i učiteljica, poziva nas da gledamo u nju i učimo novo božićno, a to znači čovjekoljubno ponašanje. Božićna radost, dakle, mora početi iznutra, iz susreta s Bogom, kad tako doživimo Božić

to će biti znak i rasta u svetosti.

Bez molitve nije moguće upoznati tajnu Božića. Tajna Božića je dijete koje dolazi i majka koja ga prima s ljubavlju, a sve se to može doživjeti samo ako se moli, a to znači ako se druguje u molitvi s djetetom i majkom. Tko se odluči za ljubav, on će živjeti Božić, a tko bi ostao u svojoj mržnji i nepraštanju, on Božić ne će moći doživjeti. Doživljaj

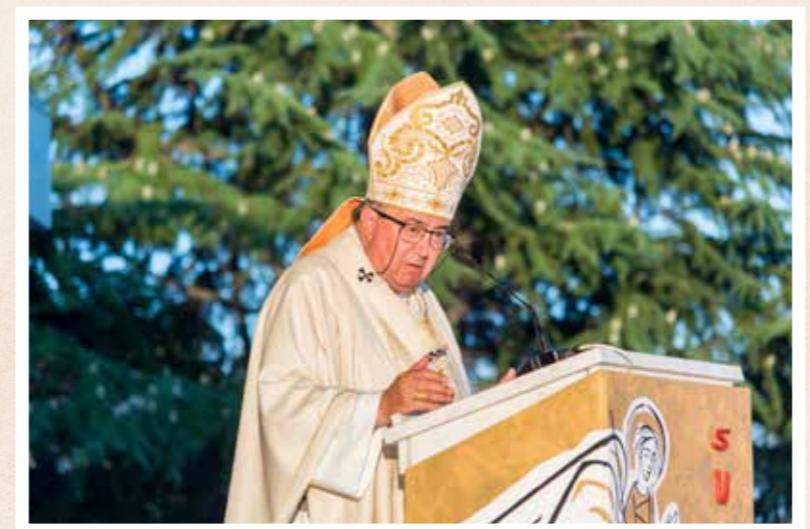
Božića uvjetovan je ljubavlju prema Bogu i prema bližnjemu i on se hrani božanskom granom koja se dobiva u molitvi. Božić koji se hrani božanskom ljubavlju dobivenoj kroz molitvu postaje trajno stanje u čovjekovu srcu.“

To vam, dragi braćo i sestre, želim od srca! Čestit i blagoslovjen Božić svima vama dragi župljani, dragi hodočasnici...

Kardinal Puljić: Svaka obitelj treba prihvati život s Bogom

Kako se pripremao za Božić, što je bit Božića neka su od pitanja koja smo za Radiopostaju Mir Međugorje postavili vrhbosanskom nadbiskupu

kardinalu Vinku Puljiću, predsjedniku Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. Kardinal je uputio svoje pastirske riječi ohrabrenja današnjoj

kršćanskoj obitelji, također nije zaboravio ni one u tuđini koji Božićочекuju daleko od svoga rodnog kraja.

„Bog koji je Ljubav htio je doći čovjeku kroz obitelj i time je pokazao da je obitelj za Boga nešto sveto. I obitelj danas ne može biti sretna, ako u središtu nije Isus, kao u Svetoj obitelji. Svaka obitelj treba prihvati život s Bogom. Svaka obitelj je Crkva u malom, gnijezdo gdje se čovjek odgaja u vjeri, ljubavi...“, rekao je kardinal Puljić, te najavio prioritete Crkve u BiH u idućem razdoblju.

„U ovoj 2020. godini očekujemo nove snage u krugovima biskupstva, očekujemo i nove poticaje u tom duhu. U Vrhbosanskoj nadbiskupiji nama je prioritet raditi upravo na tome kako smo i geslo dali za sinodu 'Sve obnoviti u Kristu'. Da se više žara pojavi u redovima pastora, svećenika, redovnika, redovnicica... Da na neki način obitelji budu hrabrije. Da ih se pripravi za bračni život, da hrabro ostanu vjerni u braku... Želimo u novoj godini stvarati zdravije ozračje uvezanosti, a sinoda će vjerujem pomoći da to i ostvarimo. Kao Crkva moramo hrabro biti svjedoci vjere u ovoj zemlji...“, rekao je, između ostalog kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski, te dodao kako je „osjećaj da si nevoljen najtužniji, a Božić pokazuje čovjeku da je voljeno biće“.

NOVA GODINA U „HRAMU KRALJICE MIRA“ U MEĐUGORJU

Od nedjelje 29. prosinca 2019. započeli su pristizati mnogobrojni hodočasnici iz raznih zemalja svijeta na još jedan molitveni doček Nove godine u Međugorju koji je prije 31 godinu, sad već davne 1988. godine pokrenuo pokojni fra Slavko Barbarić. Želja mu je bila omogućiti vjernicima i hodočasnicima jedan drugačiji doček Novog ljeta: u molitvi i slavljenju Gospodina. I ove godine bili su to mnogobrojni hodočasnici iz Njemačke, Austrije, Slovenije, Ukrajine, Koreje, SAD-a, Češke, Francuske, Poljske, Italije, Španjolske, Mađarske i Slovačke te Hong Konga. Uz njih, na molitvu se slilo i mnoštvo mladih iz Hrvatske i BiH. Ove godine mogao se primjetiti primjetan porast broja hodočasnika, posebno Talijana.

SILVESTRO

Na Silvestrovo molitveni program je započeo večernjom svetom misom zahvalnicom za proteklu 2019. godinu koju je, uz koncelebraciju 50 svećenika, predslavio fra Vjekoslav Miličević. Bila je to zahvala za sve dobro koje je Gospodin u ovoj godini po Kraljici Mira udijelio međugorskoj župi. A svaki se vjernik mogao zahvaliti Bogu i za sve milosti koje je osobno doživio u vlastitom životu.

Nakon sv. mise, članovi zajednice Cenacolo uprizorili su žive jaslice na prostoru ispred crkve.

Molitveni doček Nove godine započeo je molitvenim bdijenjem u 22 sata. Crkva sv. Jakova, prostor oko crkve, ispred vanjskoga oltara te velika dvorana bili su ispunjeni mnoštvom koje je radosno molilo i slavilo Boga. Cjelokupan program uživo je prenosi la i Radiopostaja „Mir“ Međugorje. Klanjanje i Misu pjesmom je animirala FRAMA uz

neke članove međunarodnog zbora „Mladifesta“.

Na misnom slavlju koje je predslavio apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto uz apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Henryka Hosera, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Steku, međugorskog župnika fra Marinka Šakotu koncelebriralo je još 115 svećenika iz cijelog svijeta.

U svojoj ponoćnoj propovijedi mons. Luigiji Pezzuto i ove je godine analizirao Poruku pape Franje sveopćoj Crkvi u prigodi proslave Svjetskoga dana mira, 1. siječnja ove godine, 2020., a to je stoga što je poziv na MIR i jedna od osnovnih poruka Gospe, Kraljice Mira ovdje u Međugorju.

PROPOVIJED APOSTOLSKOG NUNCIJA U BIH NADBISKUPA LUIGIJA PEZZUTA PRENOSIMO U CIJELOSTI:

Preuvršena Ekselencija, apostolski vizitator, Mnogoštovan oče provincijale, Prečasni oče župniče, časna subraća u svećeništvu i svi vi, sestre i braća u vjeri, ritam vremena koji prolazi obilježen godinama, danima i satima, potakao nas je na hodočašće da bi nas danas doveo u ovo marijansko odredište, gdje u hramu Kraljice Mira, smještenom ovdje u Hercegovini, namjeravamo oživjeti, još jednom, našu čežnju za mirom, povodom Svjetskog dana mira, koji obilježavamo 1. siječnja svake

godine, vođen mudrim Papinim učiteljstvom.

Da! Drage sestre i braća, moramo priznati da je mir – kao što nas podsjeća Papinska poruka ove godine – „dragocjeno dobro“, ali je ipak još uvijek „predmet“ nade za cijelo čovječanstvo.

Mi smo još i sada, na putu k miru. Nismo ga još dosegli u potpunosti, jer i dalje postoje prepreke, koje ponekad izgledaju nepremostive, pogotovo u svjetlu ‘znakova’ koje su ratovi prošlosti, kao i trenutni sukobi našeg vremena, ostavili i ostavljaju u našem duhu i u našem tijelu, kao i na teritorijima na kojima se vode.

1. Sveti Otac u svojoj poruci od 1. siječnja 2020. poziva na uzbunu, prije svega nas katolike, ali i međunarodnu zajednicu, s obzirom na dva osnovna uzroka koja pokreću sve ratove: radi se o ‘strahu od drugoga’ i ‘nepovjerenju u drugoga’.

Ipak, paradoksalno, danas se strah i nepovjerenje smatraju osnovom i jamstvom stabilnosti, sigurnosti i ravnoteže, ne samo na međunarodnoj razini, već i na nacionalnoj.

Nije li istina da su čak i međuljudski odnosi – od pojedinca do pojedinca, od građanina do građanina – regulirani na principu ‘straha od drugog’ i ‘nepovjerenja u drugoga’?

Istina, ta mučnost trenutne ljudske logike vrlo je zburujuća, dok ako stvarno i ispravno sudimo, strah i nepovjerenje donose nestabilnost, krhkost u odnosima i rizik od nasilja.

Iz tog razloga, posebno za nas kršćane, odnosno za nas učenike utjelovljene Riječi, danas postaje još žurnije shvatiti da se logika straha i nepovjerenja rješava u začaranom krugu, koji sigurno ne vodi miru.

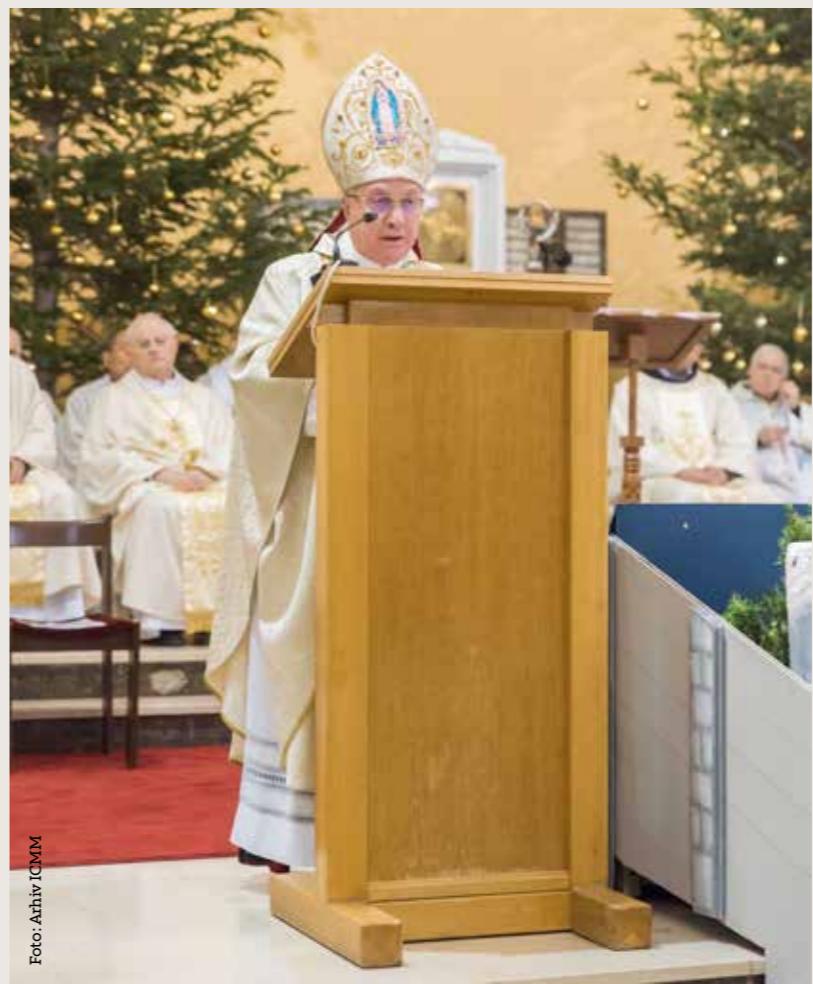
Ali želio bih da se zapitamo: što stoji iza straha? Kakvo je porijeklo, to duboko ‘zašto’ straha od drugoga, kojega doživljavamo kao različitog od nas?

Znamo neposredne razloge naših strahova: bolest, siromaštvo, agresija, progon, smrt. No, mora postojati dublji razlog koji prisiljava pojedinca i zajednicu da upadne u strah.

U Evandelju po Marku 4, 35-41 možemo otkriti Isusovu reakciju na strah apostola, koji su bili s njim u lađi šibanoj valovima, tijekom oluje. A njima, silno uplašenima zbog jako uzburkanog mora, Isus postavlja pitanje: „Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?“

Ovdje Isus približava dvije suprotne stvarnosti: strah i vjeru. I to je kao da kaže: „Gledaj, strah je tamo gdje nema vjere“. Dakle, odsutnost vjere je duboki korijen straha.

NASTAVAK NA 24 STRANICI ▶

Božić u Međugorju

Foto Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

► NASTAVAK S 21 STRANICE

Ali, odsutnost vjere znači odsustvo Boga. Stoga nije iznenađujuće da se, u svijetu koji je sekulariziran gotovo u svojoj globalnosti, međunarodna ravnoteža, kada je riječ o miru, sigurnosti i stabilnosti, temelji na strahu od drugoga!

To je situacija koja se – ako se sjećate – već dogodila u Edenskom vrtu: nakon što su pojeli zabranjeno voće, Adam i Eva čuli su korak Gospodina Boga ... i sakrili su se među stabla u vrtu. Ali Gospodin je pozvao čovjeka i rekao mu: „Gde si?“ Odgovorio je: „Čuo sam tvoj korak u vrtu; pobjoh se, jer sam gol pa se sakrih“ (Post 3,8-10).

Evo trenutka kada je strah ušao u svijet, nikad ga više ne napuštajući. Međutim, imajte na umu da strah „ulazi ne kao kći golotinje, kao što to tvrdi Adam, nego od druge majke. Čovjek se skriva zato što je Bog onaj koji ga plaši“ (E. Randi: Le nude domandedel Vangelo, str. 31).

Tako, uz strah od Boga, također u čovjekovo srce ulazi i nepovjerenje u Njega. Kao da im je zmija rekla: Bog „vam je dao tisuću stabala, istina je, ali vam je najbolje uskratio; boji se vas, ljubomoran je, zabranio ti je najvažniju stvar. Ne vjerujte.“ (E. Randi: Le nude domandedel Vangelo, str. 31).

Citav ovaj proces odvija se samo u ljudskom umu, koji čak ide toliko daleko da iskrivljuje sliku o Bogu: On, Bog, bi se bojao čovjeka; On, Bog, bio bi ljubomoran; On, Bog, ne bi imao povjerenja u čovjeka. Doista, sa svim tim Bog nema nikakve veze: to je samo jednostrano ljudsko razmišljanje, koje se konačno odlučuje oboriti na sebe samoga, netolerantan prema različitosti drugoga, koji je začet kao prijetnja nad kojom mora dominirati, sve do točke kada će tu prijetnju isključiti i poništiti.

Umjesto toga, tamo gdje postoji vjera, strah nestaje. Ovo je velika revolucija koju je ostvarilo kršćanstvo i njegov Utjemeljitelj.

Isus je zaista došao baciti novo i odlučno svjetlo na pitanje straha, objavljajući da Bog jest, da je drugi s obzirom na čovjeka, kao što je čovjek drugi s obzirom na Boga; ali njihov odnos nije obostrano nepovjerenje: Bog je Otac i djeca smo u Jedinorodenom Sinu, Isusu Kristu.

To znači, dakle, da su sva djeca Božja među sobom braća.

To je jasno za krštene u Kristu. Međutim, očinjstvo Božje i, prema tome bratstvo među svim članovima ljudske obitelji, protežu se na čitavo čovječanstvo, s obzirom na zajedničko podrijetlo cijelog čovječanstva od Boga.

Mi smo, kao Crkva, pozvani da budemo – kako kaže poruka Svetoga Oca – „uvjereni svjedoci“ i „majstori mira“ otvoreni za dijalog bez iznimke i bez manipulacija“.

2. Pozivajući se na put mira, koji zahtijeva dugi vremenski okvir, Papa praktički ponavlja koncept koji je već poznat i već prisutan u Porukama drugih Njegovih prethodnika: ne može biti mira bez traženja istine i pravde.

Zapravo je hrabro i transparentno traženje istine prvi neophodni korak koji treba poduzeti kako bi se postigao mir. Međutim, ovo traganje za истinom mora biti oslobođeno bilo kojeg duha određenih strana i svake ideologije, kako bi se došlo što bliže objektivnoj istini. Istina nije podložna subjektivnim interpretacijama, u pokušaju obrane interesa određenih strana, pod cijenu kazne iskrivljavanja same povijesne stvarnosti.

S druge strane, odnos mira i pravde je složeniji. Ovdje je u igri ljudski mir, kao plod ljudske pravde.

Na prvi pogled čini se mogućim da ljudska pravda dovede do zadovoljavanja prava svih strana uključenih u određeni sukob. Međutim, kada se dobro razmisli, nije tako, jer ljudska pravda, koliko god ispravna bila, uvjek ostavlja nezadovoljnim barem jedan dio, koji bi traženjem svojih prava mogao stvoriti neke probleme u ostvarenju procesa mira, spriječivši možda, konačni zaključak.

Stoga je nužno da pravda bude nadjačana jednom drugom vrijednosti: pomirenjem.

Međutim, pomirenje nije dovoljno za postizanje istinskog mira, jer je pomirenje samo dogovor strana da žive u miru, iako možda ostaje gorčina zbog pretrpljenih nepravdi. Stoga se to mora prevladati oproštenjem i milosrđem – jedinim i tipičnim vrijednostima kršćanstva – koje podrazumijevaju potpuno oslobođenje od svake ogorčenosti i gorčine zbog primljenoga zla.

Drage sestre i braćo,
Nalazimo se u hramu Kraljice Mira, podignutom u Bosni i Hercegovini. Ako je istinski mir - kao što smo rekli - rezultat oprosta i milosrđa, kako Marija može biti Kraljica Mira, a da istovremeno nije Kraljica Božeg milosrđa? Marija je Kraljica Mira, jer je Kraljica Božeg milosrđa, čije je lice Isus.

Kao i na svadbi u Kani, tako se i danas Marija nastavlja obraćati Božjem milosrđu: „Vina nemaju“. I ovo, Božje milosrđe, udostoji se dolaziti ususret kraljevskoj prošnji One koja ga je rodila u tijelu, na neki način predviđajući u Kani Njegovo očitovanje u ljudskoj povijesti.

Stoga bi bilo dostojno i pravedno kada bismo u ovome mjestu mogli zazivati Mariju titulom „Kraljice Mira i Božeg milosrđa“. Stoljećima smo je zazivali, i još je uvijek zazivamo kao Majku Milosrđa. Ali ovaj vjerni majčinski staž pretvorio ju je u Kraljicu, kojoj Božje milosrđe rado uslišava i najmanju želju u korist njezine djece.

Zaključujem, zazivajući je, svi ujedinjeni u istoj molitvi, govoreći: Mariju, Kraljice Mira i Božeg milosrđa, moli za nas. Amen!

Prvi dan nove godine započeo je okupan sunčem i vedrinom. Glavne točke hodočasnicičkog programa bile

riječima: „Stoga bi bilo dostojno i pravedno kada bismo u ovome mjestu mogli zazivati Mariju titulom „Kraljice Mira i Božeg milosrđa“. Stoljećima smo je zazivali, i još je uvijek zazivamo kao Majku Milosrđa. Ali ovaj vjerni majčinski staž pretvorio ju je u Kraljicu, kojoj Božje milosrđe rado uslišava i najmanju želju u korist njezine djece.

Zaključujem, zazivajući Je, svi ujedinjeni u istoj molitvi, govoreći: Mariju, Kraljice Mira i Božeg milosrđa, moli za nas. Amen!

Drugi dan nove godine. 2. siječnja obilježen je ranim jutarnjim okupljanjem hodočasnika kod „plavog križa“ na mjesечно Gospino ukazanje vidjelici Mirjani. Hladnoća i bura ispod vedrog neba nisu spriječile mnoštvo hodočasnika da u molitvi dočeka Gospin blagoslov i njezine majčinske riječi:

„Draga djeco, znam da sam prisutna u vašim životima i u vašim srcima. Osjećam vašu ljubav, čujem vaše molitve i upućujem ih mome Sinu. Ali, djeco moja, ja želim biti po majčinskoj ljubavi u životu sve moje djece. Svu moju djecu želim okupiti oko sebe, pod svoj majčinski plašt. Zato, pozivam vas, i zovem vas apostolima moje ljubavi da mi pomognete. Djeco moja, moj Sin izgovorio je riječi ‘Oče naš’ i Oče naš koji si posvuda i u našim srcima, jer želi vas naučiti moliti riječima i osjećajima. Želi da uvijek budete bolji, da živate milosrdnu ljubav koja je molitva i bezgranična žrtva za druge. Djeco moja, dajte mome Sinu ljubav za bližnje, dajte riječi utjeha, suošćanja i djela pravednosti svojim bližnjima. Sve ono što darujete drugima, apostoli moje ljubavi, moj Sin prihvata kao dar. I ja sam s vama, jer moj Sin želi da vam moja ljubav, kao zraka svjetla, oživi duše; da vam pomogne u traženju mira i vječne sreće. Zato, djeco moja, ljubite jedni druge. Budite ujedinjeni po mome Sinu, budite djeca Božja koja sva zajedno punim, otvorenim i čistim srcem izgovaraju ‘Oče naš’. I ne bojte se! Hvala vam!“

U toku ovih dana do svetkovine Bogojavljenja ostalo je još ponešto hodočasnika, iako se većina vratile svojim domovima i svakodnevnim obavezama. Nakon toga Međugorje će opet utoruti u zimsko mirovanje do početka ožujka.

Godišnje ukazanje Jakovu Čoli

Na posljednjem svakodnevnom ukazanju 12. rujna 1998. Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje i to 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 14 sati i 25 minuta i trajalo je 9 minuta. Jakov je nakon toga prenio Gospinu poruku:

Draga djeco, danas na ovaj milosni dan na poseban način vas pozivam da otvorite vaša srca i molite Isusa da učvrsti vašu vjeru. Djeco, kroz molitvu srcem, vjeru i svjetlost. Hvala vam.

djela spoznat ćete što znači živjeti iskreni kršćanski život. Često puta, djeco, vaš život i vaša srca obuze tama, bol i križevi. Nemojte se pokolebiti u vjeri i pitati zašto, jer mislite da ste sami i ostavljeni, već otvorite vaša srca, molite i čvrsto vjerujte i tada će vaše srce osjetiti Božju blizinu i da vas Bog nikada ne napušta i da je u svakom trenutku kraj vas. Kroz molitvu i vjeru Bog će odgovoriti na svako vaše zašto, i svaku vašu bol, tamu i križ pretvoriti u svjetlost. Hvala vam.

Žive jaslice u Međugorju

Uprizorenje živih jaslica postalo je već uobičajeni dio božićnog i novogodišnjeg programa u Međugorju, koje dođu posjetiti ne samo hodočasnici nego i mnogobrojni stanovnici okolnih mjesta. I ove godine muška i ženska Zajednica Cenacolo, uz pomoć djece iz župe i nekoliko odraslih mještana, osmisili su cijeli spektakl.

Scenografiju čine štalica, svratište, građani Betlehema, domaće životinje, uvjerljivi kostimi i glumci amateri koji utjelovljuju Svetu obitelj, mudrace s Istoka i pastire.

Na radost brojnih župljana i hodočasnika iz cijelog svijeta koji su za Božić i Novu godinu boravili u Međugorju, Žive jaslice, su bile uprizorene četiri puta; na Badnjak poslije večernje svete mise u 18,00 sati, na blagdan Nevine dječice iza svete mise u 15,00 sati, na Silvestrovo i na Novu godinu iza večernje svete mise u 18,00 sati.

Nakon uprizorenja živih jaslica na blagdan Nevine dječice, malom Isusu su simbolično prineseni i darovi koji su se skupljali kao humanitarna pomoć i koje će volonteri Udruge "Marijine ruke" rasporediti ljudima u potrebi.

Statistike za Prosinac 2019

Broj podijeljenih sv. pričesti: 90 000

Broj svećenika koncelebranata: 1 787 (57 dnevno)

U protekloj 2019. godini podijeljeno je ukupno 1 825 000 sv. pričesti, a na sv. misama je koncelebriralo 44 764 svećenika.

DOČEK NOVE GODINE NA DRUGAČIJI NAČIN

U predivnom božićnom vremenu u Međugorju od 30. prosinca 2019. do 02. siječnja 2020. godine održana je duhovna obnova za mlade i doček Nove godine u organizaciji UHAKUD-a u BiH.

Tema ovogodišnjeg seminara bila je GORE SRCA, a voditelj seminara bila je s. Ljilja Pehar, školska sestra franjevka iz Mostara. Nas 15 iz Mostara, Širokog Brijega, Gruda, Knina, Šibenika, Njemačke i Austrije na potpuno drugačiji, posebniji način je dočekalo novu 2020. godinu.

Međugorje nam uvjek nudi utjehu. Nudi majčinski zagrljav. Poziva na tišinu i unutarnju promjenu. Jer to je ono što nam svima treba. Za doček Nove godine to bude poseban doživljaj jer u svemu što nam svijet nudi, pogotovo u ovo vrijeme, blagoslov je i milost biti u Međugorju. Na svetoj misi, dok je oko nas sa svih strana vatromet, mi smo u molitvi sjedinjeni s Ocem Nebeskim. Zahvaljujemo

za sve što nam se dogodilo i molimo Gospodina da blagoslov nadolazeću godinu. Tijekom programa duhovne obnove svaku večer imamo priliku biti na cjelonoćnom klanjanju. Sami sa svojim Bogom. Osmjehnuti mu se. Razgovarati s njim. Šutjeti. Gledati i diviti se. Put križa molili smo dok smo se penjali na Križevac. Razmišljajući o Kristovoj muci, zaboravimo na sve teškoće uspona na brdo. Shvatimo koliko su naše poteškoće, problemi neznani prema onomu što je Isus prošao dajući sebe za nas.

Dok smo hodali prema majci Mariji na Podbrdo, razmišljali smo o radosnim i žalosnim otajstvima krunice. S. Ljilja nam je u tome pomogla poticajnim riječima nadahnutima Duhom Svetim. Uistinu, svaki put iznova shvatimo da nam je Marija istinski svjedok Božje ljubavi, prave poniznosti, poslušnosti i vjernosti.

Jedna od misli kroz nagovore s. Ljilje je bila i obiteljska molitva. Važnost obiteljske molitve, jer obitelj koja moli zajedno, ostaje zajedno. Naglašavala je kako mi moramo biti ti koji će pokrenuti obiteljsku molitvu.

Ne moramo se bojati učiniti nešto jer Gospodin je s nama. On djeluje na razne načine i ako nam se čini da nam nešto nije uspjelo to samo znači da Gospodin ima nešto bolje za nas.

Gore srca. Prema Gospodinu. Uvijek prema njemu. Spremni odazvati mu se, služiti Gospodinu u svojim bližnjima. Hodeći s tim mislima nećemo se izgubiti, naša srca će biti spremna za Gospodina.

Na kraju našeg trodnevnog susreta uslijedili su zagrljaji i pozdravi. I ove godine, važnost seminara koji je okupio mlade prepoznao je međugorski župnik fra Marinko Šakota kojem ovim putem od srca zahvaljujemo.

Priredila: Josipa Slavica

U Chicagu za đakone zaređeni fra Luka Čorić, fra Lovro Šimić i fra Stipe Rotim

Trojica članova Hercegovačke franjevačke provincije: fra Luka Čorić, fra Lovro Šimić i fra Stipe Rotim primila su sveti red đakonata u srijedu, 4. prosinca 2019. u Hrvatskoj župi Srca Isusova u Chicagu. Sveti red je podijelio pomoći biskup Chicaga msgr. Joseph Perry. Zajedno s njima red đakonata primio je i fra Roberto Serrano, član franjevačke provincije Imena Isusova. U svečanom misnom slavlju uz kustosa fra Jozu Grbeša, sudjelovalo je 15 svećenika.

Biskup Perry je u svojoj sadržajnoj propovijedi govorio o važnosti služenja koje je u samoj srži kršćanske poruke pozivajući se na primjer služenja i života sv. Franje. Služenje u ljubavi tako postaje najbitniji dio poslanja kršćanina, a iznad svega đakona. „Onima kojima je dano puno, traži se od njih i veliko služenje. U vremenu loših vođa, vaša vjernost neka sjaji u srcu Crkve!“, naglasio je biskup Perry. Podsetio je i na važnost zavjeta koja su braća već svećano obećala, a koja se uklapaju u ovu misiju Svetog reda đakonata, a uskoro i svećeništva.

Fra Michael je izrazio zahvalnost braći i radost da su braća zaređena za đakone i podsjetio da je franjevačka karizma i služba brinuti se za siromašne, slabe, potrebne.

www.franjevci.info

„Dodite i vidjet ćete“ (Iv 1,39) – tema je međunarodnih duhovnih obnova sljedeće godine u Međugorju

Seminari posta, molitve i šutnje u Kući mira (Domus pacis) u župi sv. Jakova u Međugorju počinju već u veljači 2020. godine. Detaljan raspored tih seminara, kao i adrese za prijavu možete pronaći na web stranici medjugorje.hr, a tijekom godine, uz redovite seminare posta i molitve, održavaju se i različite

međunarodne duhovne obnove. Tema svih duhovnih obnova u sljedećoj 2020. godini u Gospinoj školi je „Dodite i vidjet ćete“ (Iv 1,39), a poznati su i datumi svih duhovnih obnova.

Prva u sljedećoj godini je Međunarodna duhovna obnova za organizatore hodočašća, voditelje

centara mira i međugorskih molitvenih i karitativnih skupina. Ova duhovna obnova održava se 27. put, a bit će od 2. do 6. ožujka 2020. godine.

U svibnju sljedeće godine je 8. Međunarodna duhovna obnova za život, a održavat će se od 20. do 23. svibnja.

Od 6. do 11. srpnja je 25. Međunarodna duhovna obnova za svećenike, a sljedeće godine drugi put se održava Međunarodna duhovna obnova za glazbenike koja će trajati od 24. do 27. rujna.

21. Međunarodna duhovna obnova za bračne parove u Međugorje održat će se od 7. do 10. listopada sljedeće godine.

Od 14. do 17. lipnja je 9. Međunarodno hodočašće za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.

Prvih šest dana kolovoza, već tradicionalno, rezervirano je za Međunarodni festival mladih koji će se sljedeće godine održati 31. put.

Podsjećamo, 24. studenog 2020. godine dvadeseta je obljetnica smrti fra Slavka Barbarića, misa Uzvišenja sv. Križa na Križevcu 2020. godine slavit će se 13. rujna, a, kao i do sada, posljednjeg dana godine bit će organiziran molitveni doček Nove godine u crkvi sv. Jakova u Međugorju. Sveti Jakov Stariji, apostol, zaštitnik župe Međugorje slavi se 25. srpnja, a 39. obljetnica Gospinih ukazanja je 25. lipnja. Dan prije toga bit će i tradicionalna Hodnja mira od Humca do Međugorja.

Čovjek kojemu više ništa nije novo, mrtav je čovjek, a život mu je postao težak, ako ne i nemoguć.

Tko ne uđe svakim danom u novi dan, tko u susretu s ljudima ne susreće nanovo ljude, taj je prestao stvaralački živjeti i zaista mu je teško i dosadno.

Ako postavimo pitanje što treba činiti da sve postane novo, zanimljivo i time život svakodnevno nov i zanimljiv, onda zacijelo ne treba ništa novo stvarati.

Treba samo obnoviti svoj odnos prema Bogu, ljudima i stvarima i prema životu uopće.

Drugim riječima, treba otkriti svakodnevno čudo, čudo koje se među nama događa.

To otkrivanje svakodnevnog čuda i izlazak iz „sile svakodnevice“ naziva se nama dobro poznatim pozivom iz evandelja: *obratite se!*

Obraćenje u svome najdubljem značenju nije samo poziv da ostavimo zlo, nego je to poziv da svakodnevno otkrivamo novosti i novo u sebi, u drugim ljudima i u Bogu.

Ništa nije kao jučer, niti će što biti sutra kao što je danas.

Danas je sve novo, jer je novi dan, jer je nova mogućnost stvaranja i rasta, susreta i usrećivanja.

Svaki udisaj zraka je nov.

Svaki otkucaj srca je nov.

Od jučerašnjeg zraka se ne živi niti se živi od jučerašnjeg otkucaja srca. Oni više ne postoje.

Tako je s duhovnim životom i rastom, tako je s molitvom i postom, vjerom i ljubavlju.

Foto: Arhiv ICMM

TREBAMO MEĐUGORJE

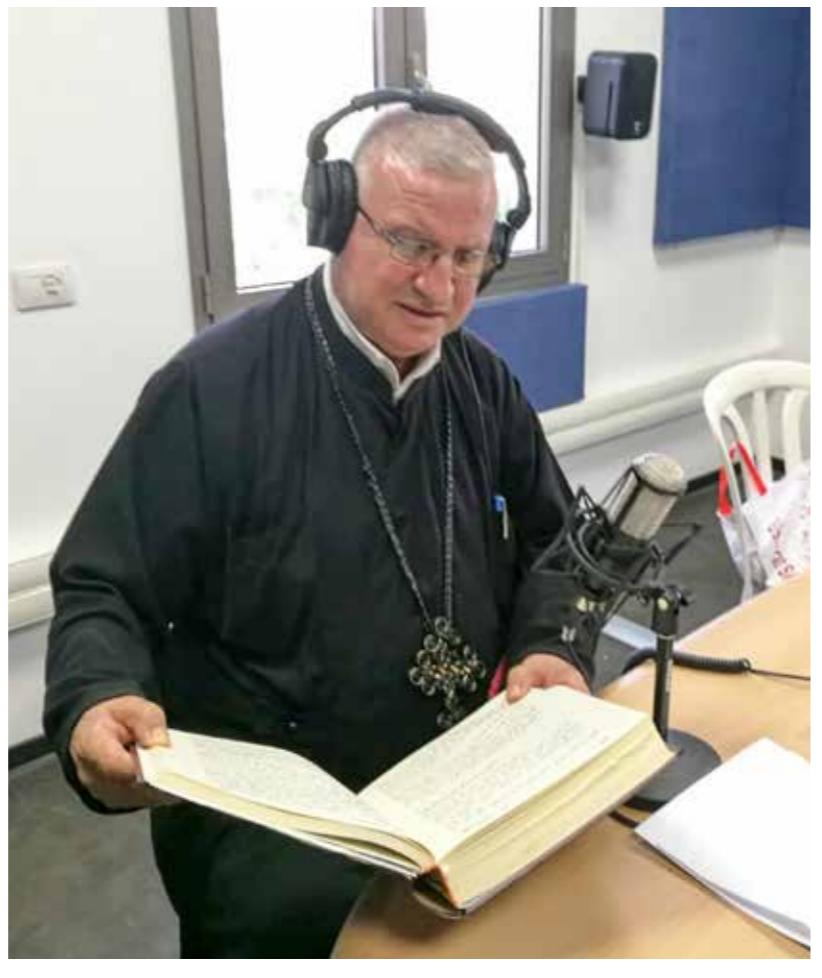
Danas su istočni kršćani tek neznatna manjina na svojoj baštini, odakle je potekla evangelizacija cijelog svijeta, a taj dojam njihova sporednog značaja pojačan je podjelom na crkve od kojih svaka ima svoju dugu tradiciju i liturgijski obred. Jedna od njih je Melkitska grkokatolička Crkva, koja opstojnost crpi iz samih početaka Crkve, ili kako otac Maroun Tannous kaže, „živjeli su u Isusovo doba“. Melkitska Crkva nasljednica je prve Crkve u Antiohiji u Turskoj, koju je osnovao sveti Petar. Bio je to prvi poganski grad koji je primio Evandjeљe: „...u Antiohiji se učenici najprije prezvase kršćanima.“ (Dj 11,26) Sjedište patrijarha je u Damasku. Pravoslavni do XVIII. stoljeća, melkiti grkokatolici otkrili su katolicizam preko rimokatoličkih misionara na Bliskom istoku te tako postali vjerni zapadnom kršćanstvu i izravno Papi. Melkiti starosjedioci na Bliskom istoku govore arapski, državljanstvo im ovisi o državi u kojoj žive, kršćani su katolici koji su sačuvali bizantski ili grčki obred. Na cijelom svijetu ih ima oko 1,6 milijuna, sa sve većom dijasporom u Americi. Na Bliskom istoku uglavnom su izmiješani s drugim kršćanima, Koptima, Sircima, Maronitima i grko-pravoslavnim Arapima. Najveći broj katolika u Izraelu, osobito na području Galileje, jesu upravo melkiti. Otac Maroun govori kako je naučio moliti krunicu u Međugorju, što je osjetio i koliko ga je duboko dirnulo hodočašće te zašto je važno da budemo ujedinjeni u odnosu čije je temelje postavila Gospa.

SABRINA ČOVIĆ
RADOJIČIĆ

Vi ste melkitski svećenik ovdje u Svetoj Zemlji. Rođeni ste u Nazaretu, dugo ste bili župnik u Kani. Danas su tu i drugi po-duhvati koji se naziru pred Vama: postali ste urednik Radija Marija iz Nazareta. Što Vas motivira na sve to što radite?

Volim aktivno živjeti s Kristom. Volim činiti dobro za ljude. Kad sam zaređen prije 27 godina, boravio sam u Kani jer je moja žena iz Kane. Postao sam župnik u Kani. Stoga sam u Kani učinio i puno toga, a zato što volim ljude, volim i Krista. Onaj tko kaže da voli Krista, a ne voli ljude, laže. Samo kroz ljude možete ljubiti Krista. To su riječi svetog Pavla. Cijelog sam život nastojao živjeti kao svetac, iskreno slijediti primjer svetih ljudi. Pročitao sam puno knjiga o svećima. Kad sam bio sjemeništarac, pročitao sam 400 knjiga, zbog čega sam čak bio nagrađen. Živio sam vjerskim životom koji je blizak Kristu unatoč svim palestinsko-izraelskim problemima i svemu onome što se događa u cijelom svijetu. Proživio sam jako lijepa iskustva i susrete, ali s vremenom sam uvidio da mogu učiniti puno više. Stoga sam pomogao osnovati molitvene skupine, skupine skauta i zborova. Sve to pomaže vjernici-

Otac Maroun Tannous

Otac Maroun Tannous u Betlehemu

ma da udru u život Crkve. Imam 58 godina. Mislim da još mogu aktivno djelovati 15-ak godina i ostvariti puno stvari. Važno mi je neprestano davati. Napustio sam Kanu jer je moj biskup tražio da promijenim župu. Tako sam svoju službu započeo u župi I'billin. To je župa svete Mariam Baouardy, palestinske svetice. Osjećam se vrlo motivirano i uočavam puno stvari koje bih volio tamo započeti. U I'billinu sam počeo razmišljati o tome kako ću organizirati svoju novu župu. Imamo puno pokreta s puno mladih. Dakle, poslane nedostaje. Ali oni proživljavaju teško razdoblje već desetu godinu i znaju sam da ne će biti lako. Moj mi je biskup rekao: „Hajde, Abouna („oče“ na arapskome), možeš ti to! Spasi ovu župu! Trebam te u I'billinu“. U pamćenje mi se urezala riječ: „spasi“. Polako organiziram sastanke s raznim skupinama kako bih otkrio tko su i što rade i shvatio što se ovdje događa. U isto vrijeme, urednici Radija Marije iz Milana pokušavali su pokrenuti Radio Mariju u Nazaretu. Za ravnatelja su tražili aktivnog svećenika koji moli, a ne novinara. To mi je rekao otac Livio, osnivač Radija Marije. Tražili su svećenika koji živi duhovnim životom. Rekl su mi da je to razlog zašto su izabrali mene. Ne znam točno kako se to dogodilo, ali je vjerojatno u pitanju prst Božji. Unatoč činjenici što sam svjestan svojih slabosti, shvaćam da je Bog taj koji me želi tamo. Za mene je od svega najvažniji čovjek, a ono što je ključno je duhovni život, ne mrtvo nego živo srce. Mrtvo srce je gradevina. To su stvari koje možete lako učiniti. Nije teško izgraditi zgradu, ali pomoći tim ljudima da izgrade duhovni život nije lako. Privući ljudе u crkvu nije lako. Pomoći u izgradnji ljubavi među ljudima nije lako. Krist je to dobro znao. Često je o tome govorio, o potrebi umiranja radi dosezanja cilja. Za mene je moja osobna smrt sama po sebi važna jer na taj način mogu biti s Kristom. Stoga započinjem ovu novu pustolovinu s Radijom Marijom koji počinje s emitiranjem u rujnu. Tada započinje i pustolovina s mojom novom župom I'billin. Uvjeren sam da će sve biti u redu. Prijašnju sam župu napustio prije otprilike godinu i pol dana. Župljanji su bili tužni. Kad su saznali da sam poslan u I'billin, otišli su do biskupa i rekli mu: „Želimo da Abouna Maroun ode u tu drugu župu, ali i da ostane s nama. Trebamo ovog svećenika koji je toliko učinio za naše selo.“ Biskup me nazvao i rekao: „Ako prihvataš, povjeravam ti obje župe.“ Problem je u tome što imam obitelj s četiri dječaka, a ako sam na službi u dvije župe, Radiju Mariji i Neokatekumenskom putu, kako ću to učiniti?

Jednog me dana u 4 ujutro nešto potaknulo da ustanem i izadem iz svoje sobe, a kako je kuća u kojoj smo bili smješteni bila otvorena, obukao sam se i, dok su svi spivali, zaputio se prema crkvi. Osjećao sam kao da me nešto privlači. Crkva je bila zatvorena, ali sa strane sam video prostor na kojem je bilo puno svjeća i jedna krunica. Pokušao sam moliti, ali nisam znao kako. Izričao sam Zdravomarije i Očenaše, ali pitao sam se kako se to moli. Nisam znao. A onda sam počeo plakati, puno plakati jer sam shvatio da sam u životu propustio puno toga.

Kako je započeo Vaš angažman na Neokatekumenskom putu?

Muslim da sam s vremenom postao dobar svećenik, ali što je to značilo? Onaj koji obavlja krštenja, ženidbe i sprovode? Muslim da u to vrijeme zapravo nisam u Kristovo srce. Rekao sam sebi: „Da, dobar si svećenik! Moliš se ovdje i onđe.“ Ali, Put mi je pomogao da pogledam unutra. „Da, svećenik si, ali budi oprezan, radiš stvari koje su jednostavne. Ne radiš ih istinski i duhovno. Samo si čovjek, a trebao bi postati svetac.“ Tako je započelo moje putovanje na Putu koji me temeljito naučio kako biti svećenik. Počeo sam kao običan vjernik. Nisam im rekao da sam svećenik. Čak i kad sam bio župnik u Kani, čak i kad sam bio odgovoran za pokrete u svom selu, bio sam vjernik poput ostalih. Tada sam bio odgovoran za pet skupina, što znači za oko 200 ljudi s kojima sam se molio dva puta tjedno. To mi je obnovilo život, onaj koji je Krist htio za mene, onaj koji je od mene tražio. Tamo sam uistinu shvatio kako svećenik može u potpunosti biti svećenik. Tamo sam uistinu shvatio kako mogu služiti ljudima i darivati se bez naknade. Uvidio sam kako mogu biti čovjek i svećenik koji moli. Mnogo sam molio tijekom misa, ali nisam molio u samoci ujutro i navečer. Prošlo je 10 godina otako sam na Neokatekumenskom putu i molim ujutro i navečer. Razgovaram s Kristom. To prije nije postojalo! Nažalost, mnogo je svećenika koji nemaju vremena za molitvu. Oni mole za sve, slave mise za vjernike, ali nemaju vremena za osobnu molitvu. Molitva srcem je uistinu vrlo važna. Puno sam plakao shvativši da sam 20 godina mislio da sam na pravom putu, a nisam bio. Živjeti s Kristom znači davati sve.

Prihvatili ste poziv oca Livija za angažman na Radiju Mariji. Zanimljivo je da je upravo u Međugorje otac Livio Fanzaga dobio nadahnuće za pokretanje Radija Marije. Međugorje je vrlo važno u njegovu

Otar Maroun Tannous sa suradnicima

Sada u Svetoj Zemlji postoje skupine pod nazivom „Sveta Marija od Međugorja“! Preko tih molitvenih susreta u kolovozu 2013. počele su oživljavati molitvene skupine krunice i također skupine tihe molitve. To su pobožnosti kojih kod nas nema jer smo bizantinci, kao što sam već rekao. Katolička Crkva je uistinu duboka i bogata Crkva koja može mnogo toga dati vjernicima.

molitvenom životu, a Vi ste posjetili Međugorje 2007. Kakvi su Vaši dojmovi?

Nisam poznavao Međugorje prije dolaska. Čuo sam da su se dogodila ukazanja, ali nikad me to nije posebno zanimalo, sve dok me 2007. nije nazvala jedna gospoda iz Haife i rekla: „Oče, možete li poći s nama kao duhovni otac da pomognete da ovo putovanje postane duhovno hodočašće? Ima nas 25 u skupini. Možete otkriti Međugorje i možete nam pomoći da se ispovijedamo i molimo.“ Prije svega moram istaknuti jednu stvar. Ja pripadam Melkitskoj Crkvi koja nema krunicu. Mi smo bizantinci, odnosno grkokatolici. Nikad nisam molio krunicu i nisam znao kako se moli. U Međugorju je krunica vrlo važna.

Otar Maroun Tannous ispred vrata u Jeruzalemu

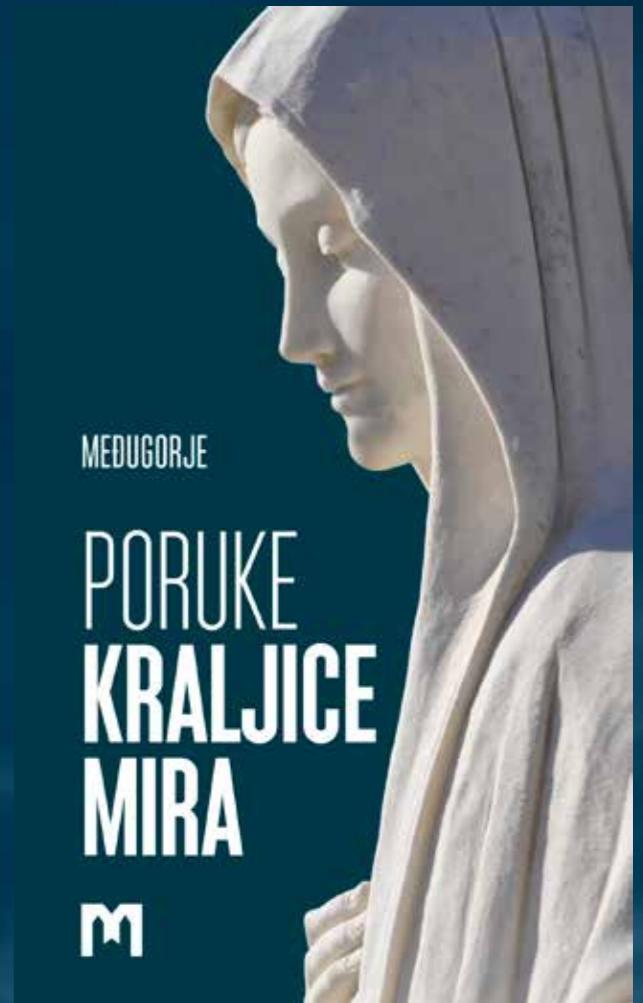
Bio sam s njima i rado sam otkrivaо to jednostavno mjesto kojemu je Djevica Marija dala veliku važnost. To je već bila vrlo važna stvar. Molio sam prije odlaska tamo i bio sam vrlo sretan što sam se popeo na Brdo ukazanja i na Križevac gdje sam molio križni put. Prethodno nisam to znao jer ovdje nema molitve križnog puta. Stoga sam to naučio u Međugorju i svijetlo mi se. Bio sam sretan i želim nešto podijeliti s vama. Jednog me dana u 4 ujutro nešto potaknulo da ustanem i izđem iz svoje sobe, a kako je kuća u kojoj smo bili smješteni bila otvorena, obukao sam se i, dok su svi spavalii, zaputio se prema crkvi. Osjećao sam kao da me nešto privlači. Crkva je bila zatvorena, ali sa strane sam video prostor na kojem je bilo puno svijeća i jedna krunica. Pokušao sam moliti, ali nisam znao kako. Izričao sam Zdravomarije i Očenaše, ali pitao sam se kako se to moli. Nisam znao. A onda sam počeo plakati, puno plakati jer sam shvatio da sam u životu propustio puno toga. I kad sam oko 6h-6h30 video da se crkva otvorila, kleknuo sam pred kip Djevice Marije. Rekao sam joj: „Volim te. Volim te puno i ti to znaš. Ali ne znam kako moliti. Pomozi mi.“ Voditeljica naše skupine je lijepo molila. Dala mi je knjigu čiji je naslov bio „Kako moliti krunicu“. U to sam vrijeme počeo moliti krunicu. Molio sam jednu krunicu, zatim dvije, zatim tri, zatim pet... Tako sam stekao

snagu da se otvorim Životu. Zatim se dogodio susret s Putom, a sada Radio Marija. Shvaćam da je Djevica Marija htjela nešto za mene: da me nauči moliti i osposobiti da vidim Krista preko njegove Blažene Majke. Otar Livio puno voli Međugorje, stalno o njemu govori i Radio Marija se oslanja na Djevicu Mariju, jer ona je ta koja nam pokazuje Krista! Ona nas vodi k Kristu! Počinjem uvidati kako je moj život ispunjen stvarima koje Bog želi, a ne ja. Važno je što je to volja Božja, a ne moja volja.

U kolovozu 2013. došli smo na hodočašće u Svetu Zemlju s vidjelicom Vickom, mons. Léonardom i hodočasnicima pokreta „Maranatha“. Odaziv stanovnika Svetе Zemlje bio je iznimjan: vjernici su dolazili u tisućama na razna okupljanja koja su se odvijala. Jeste li primijetili promjenu u prihvatanju Međugorja u Svetoj Zemlji?

Iskreno govoreći, Međugorje je jako poznato ovdje u Svetoj Zemlji i ljudi ga vole. Kršćani u Svetoj Zemlji uistinu trebaju spoznati i živjeti međugorsku duhovnost. Živimo u islamskom i židovskom društву. Mi kršćani volimo sve ljude i s tim nemamo problema, ali smo ipak manjina. Trebamo Međugorje. Kad ste došli s Vickom i brojnim hodočasnicima u pratnji mons. Andréa Léonarda, pridružilo vam se na tisuće i tisuće vjernika. Neprestano smo molili, a onda se dogodilo Gospino ukazanje Vicki. To je dalo veliku dinamiku i snagu za pokretanje molitvenih skupina. Sada u Svetoj Zemlji postoje skupine pod nazivom „Sveta Marija od Međugorja“! Preko tih molitvenih susreta u kolovozu 2013. počele su oživljavati molitvene skupine krunice i također skupine tihe molitve. To su pobožnosti kojih kod nas nema jer smo bizantinci, kao što sam već rekao. Katolička Crkva je uistinu duboka i bogata Crkva koja može mnogo toga dati vjernicima. U ovim hodočašćima koja ste započeli i planirate nastaviti nadam se da ćemo vam se i dalje pridruživati, jer vas u Svetoj Zemlji trebamo, kao što i vi trebate nas. Trebamo vas jer ste nam pomogli da ponovno otkrijemo ili produbimo svoju vjeru i trebamo vas jer smo čuvari Svetе zemlje. Ovdje smo najstariji kršćani, ovdje smo još od Kristova vremena! Dakle, pomozite nam. Dodite k nama. Možemo biti zajedno, moliti zajedno i kročiti zajedno prema miru, jer nam je mir potreban.

Priredila i prevela:
Davorka Jurčević-Čerkez

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

GDJE SAM POTREBNIJA

- U OBITELJI ILI NA RADNOM MJESTU?

JOŠ JE JEDNA GODINA IZA NAS. Za jednu smo godinu stariji, iskusniji, dublji. Neki su nas događaji obogatili i izgradili, a neki možda neugodno iznenadili i rastužili. Iz nekih smo grješaka nešto naučili, a nekih ćemo biti svjesni tek slijedeće godine. Neke su nas osobe potpuno ispraznile i iscijedile, a neke su nam bile na izgradnju i blagoslov. Kako god, potrebno je zahvaliti na svemu kroz što smo prošli. Valja zahvaliti i na onome za što možda i ne osjećamo zahvalnost ili nismo uopće zahvalili. Novo je pred nama. Nove odluke, novi zaokreti u duhovnom životu. Novi i dublji odnos s Bogom i ljudima. Isus sve čini novo. „Evo, sve činim novo!“ (Otk 21,5)

Želim s vama podijeliti vlastitu novu odluku u novoj godini koja se rađala duži period. Kada sam prije nekoliko godina čula da naše gradske vlasti planiraju omogućiti status majke odgajateljice obiteljima s troje i više djece, oduševila sam se. Konačno! Mnogi pojedinci i udruge su već ranije otvarali tu temu, no sve bi uvijek ostajalo u zraku. Sve bi stalo samo na prijedlogu. Zbog toga me ova odluka doista razveselila. Status majke odgajateljice je ozbiljna demografska mjera. Proučivši uvjete za dobivanje statusa shvatila sam da će morati dati otkaz. I to nije bila jednostavna odluka. Trajalo je dvije godine. U tom periodu sam razmišljala o svom pozivu vjeroučiteljice i majke. Gdje sam potrebnija? Tko me više treba? Gdje mogu više dati?

Lomila sam se između jednoga i drugoga. Lijep je rad s djecom u školi, no shvatila sam da sam kod kuće nezamjenjiva. U školi me uvijek netko može zamjeniti. Moja djeca me zaista sada trebaju. Srednjoškolcima je bitno što ima za ručak, bitno im je podijeliti događaje iz škole, izazove izrastanja. Vole podijeliti svoja razmišljanja o vršnjacima, vole se isplakati kada „uleti“ neka loša ocjena. Osnovnoškolcima je potrebljana blizina roditelja, pomoći oko zadaće, poticanje na odgovorno izvršavanje obaveza. Potrebno im je ohrabrenje, ali i nadzor. Bitan im je razgovor. Toliko toga!

Svako tvoje dijete treba tebe jedan na jedan. To je posebno vrijeme koje im treba omogućiti. To u njima stvara

MIRTA MILETIĆ

UPOZNALA SAM KROZ LOGOTERAPIJSKI RAD KOJIM SE BAVIM OSOBE KOJE PROŽIVLJAVAJU TEŠKOĆE U SVAKODNEVНОM ŽIVOTU, A KOJE UZROKE VUKU IZ DJETINJSTVA. NEKE RANE TEŠKOĆACIJELJUJU. OSOBITO ONE KOJE LJUDI NOSE IZ DJETINJSTVA. OD RODITELJA. I VRLO ČESTO SE RADI O NEDOSTATKU BLIZINE, LJUBAVI, PAŽNJE KOJE NETKO NIJE PRIMIO OD SVOJIH RODITELJA.

Foto: Arhiv ICMM

sigurnost i ohrabrenje. Emocionalno zadovoljstvo. Kada mene fizički nema, kada na poslu provedem sedam i više sati, onda ovo sve što sam navela izostaje. Djeca svoj dan nemaju s kim podijeliti. Podijelit će ga možda s nekim drugim uživo ili na internetu, ali ne će dobiti onu ljubav i puninu koju može dati samo roditelj.

U periodu promišljanja naišla sam na različite stavove ljudi o statusu majke odgajateljice. Neki su smatrali da je to bijeg od posla i truda. Linija manjeg otpora. Život na teret grada. Zatvaranje u četiri zida. Mnogi su me pitali: „Pa zar ti ne će biti dosadno kod kuće?“ Pogrješan je stav našeg društva da žena koja ide na posao više vrijedi i radi, nego žena koja ostaje kod kuće. Čak ispada da žena koja ostaje kod kuće (kada se zbroje svi poslovi koje obavi) odradi veću satnicu od žene koje ide na posao. Sretala sam i žene koje su se odlučile za status i koje su mi svjedočile o tome koliko je njihova obitelj time profitirala. Koliko su djeca dobila! Takvi primjeri su me ohrabrivali u odluci da dam otkaz u školi nakon dvadeset godina.

Svjesna sam toga da je često žena primorana naći posao i da se ne može živjeti od jedne plaće. Svjesna sam da društvo i nama i našoj djeci nameće visoke standarde

Pogrješan je stav našeg društva da žena koja ide na posao više vrijedi i radi, nego žena koja ostaje kod kuće. Čak ispada da žena koja ostaje kod kuće (kada se zbroje svi poslovi koje obavi) odradi veću satnicu od žene koje ide na posao. Sretala sam i žene koje su se odlučile za status i koje su mi svjedočile o tome koliko je njihova obitelj time profitirala. Koliko su djeca dobila! Takvi primjeri su me ohrabrivali u odluci da dam otkaz u školi nakon dvadeset godina.

koje mi pokušavamo sustići radeći više i duže. Želeći zaraditi više novca. No uvjerenja sam da je odabir skromnijeg života uvijek dobitak. Vjerujem da je prisutnost majke nezamjenjiva. Mi smo ovo doživjeli kao investiciju u našu djecu. Da, upravo tako. Jer ono što sada trebaju i što im ja mogu dati – trebaju sada. Vrijeme leti, brzo prolazi. I ako ne dobiju od nas roditelja kvalitetan odgoj i dovoljno pažnje, blizine, podrške, tada će u njima ostati nepotpunjene praznine zbog kojih će možda morati ići težim putem kroz život.

Upoznala sam kroz logoterapijski rad kojim se bavim osobama koje proživljavaju teškoće u svakodnevnom životu, a koje uzroke vuku iz djetinjstva. Neke rane teškoćacijeljuju. Osobito one koje ljudi nose iz djetinjstva. Od roditelja. I vrlo često se radi o nedostatku blizine, ljubavi, pažnje koje netko nije primio od svojih roditelja. Zato vjerujem da je ovo dobra odluka na korist naše djece. Eto, ovog Božića sam promatrajući Mariju i Josipa učvrstila svoju odluku. Vrijeme koje mi je darovano i sve one davove koje mi je Gospodin dao da mogu biti dobra mama i supruga želim sada zaista i darovati svojoj djeci i svojem mužu. Jer obitelj mi je sada najvažnija. Želim vam sretnu i blagoslovljenu novu 2020. godinu!

Budimo velikodušni u vremenu koje darujemo našim obiteljima

Foto: Arhiv ICM

KREŠIMIR
MILETIĆ

PRED NAMA JE NOVA KALENDARSKA GODINA. I baš je nekako posebno lijepo što započinje u hladnoći zime. Dok priroda spava, toplina doma nas na poseban način privlači i otvara mogućnosti za brojne obiteljske susrete. Predivna je to prilika za napraviti malenu inventuru svih onih događaja koje smo proživjeli u protekljoj godini. Čega se posebno sje-

ćamo? Na čemu želimo posebno zahvaliti? Koji su nas događaji posebno dotaknuli? Evo prigode da zavirimo u naše albume i prisjetimo se.

Našoj se djeci posebno sviđa molitva zahvaljivanja. Nakon što se prekrižimo i izmolimo zajedno Vjerovanje, spontano u krug zahvaljujemo na konkretnim događajima i osobama, ali i svemu drugome

što je bilo ili jest dio našeg života. I predivno je slušati djecu, različite dobi, kako zahvaljuju Gospodinu na nečemu što im je važno, u čemu su prepoznali vrijednost i Božju blizinu. Nakon takve molitve kao po pravilu se razvije predivan razgovor, uz brojne šale i anegdote, jer se zajedno prisjetimo mnogih zgoda iz zajedničkog života.

Siječanj je mjesec kada pokušavamo posložiti planove za godinu koja je ispred nas i naših obitelji. Nakon intenzivne duhovne pripreme koju je ponudilo došašće i slavljenje Božića, nekako je lakše ostati u Božjoj blizini i pokušati zajedno s Njime planirati. Što želiš da ja učinim, Gospodine? Što želiš da učinimo kao obitelj? Kao bračni par? Gdje me to trebaš? Čim na ovaj način postavimo pitanja, odmah je sve

drugačije. Nekako se stvorи prostor da pogledamo na stvarnost koja nas okružuje drugaćijim očima.

Želim se prisjetiti da je ono najsnažnije i najbolje što možemo napraviti u ovom vremenu, baš kao i u svakom vremenu, nastaviti raditi na osobnom obraćenju i moliti. To je ono na što nas uporno poziva Gospa. Želim da moje prve odluke budu povezane upravo s mojim osobnim duhovnim životom. Ovo vrijeme je zapravo vrijeme velikih milosti i šansa da se pročisti naše srce, naša vjera, učvrsti nada i rasplamti ljubav. Jer nama je proći ovom zemljom, ovim životom, kao preko mosta na kojem se ne zaustavljamo. Znamo gdje idemo i gdje je naša vječna Domovina. Na ovome putu Gospodin traži one koji duboko razumiju da su tek prolaznici, putnici, koji se ne vežu na zemaljske stvarnosti.

Želim se prisjetiti da trebam dopustiti Kristu da otkupi i ponese sve težine i tjeskobe, sve osjećaje, boli, ali i sjećanja. Bila je ovo godina u kojoj je politika donijela brojna razočaranja. Mnoge su vrijednosti pregažene. No, želim biti slobodan iznutra od svega toga. Ne želim biti i ostati zarobljen u tom vrtlogu. Znam da ne mogu dati gotovo ništa mojoj obitelji ako dopustim da me zarobe razočaranja ili zaokupljenost stvarima na koje i ne mogu značajnije utjecati. To i jest jedna od zamki u koju često padnemo. Zaboravimo da je obitelj jedino mjesto gdje smo nezamjenjivi. Da je potpuno življenje našeg roditeljstva ono najvažnije što naša djeca trebaju.

Početak kalendarske godine je prilika i da razmišljamo o vremenu, najvažnijem resursu. Vrijeme je jedino što više ne možemo vratiti. Vrijeme koje nismo darovali supruzi, djetetu. Vrijeme koje smo potrošili na nešto što nije važno, što nema vrijednost. Kao što kaže Mali princ, ono što daje vrijednost ruži je vrijeme koje ulažemo u nju. Zato želim voditi brigu o tom vremenu, kome i koliko vremena darivam. Da moja obitelj u tome bude privilegirana. Da se iz načina kako raspolazem vremenom koje mi je darovano od Gospodina, vidi što mi je zaista važno u životu. Što ili koga stavljam na prvo ili prva mesta.

Često se zateknemo kako nas <melje> ubrzani ritam života. Brojne obaveze na poslu, pa u obitelji, pa izvan obitelji. I tako u krug. Zato je jako važno znati zastati. Moći provjeriti smjer kojim idemo. Provjeriti jesu li stvari na koje trošimo vrijeme zaista vrijedne tog vremena. U ovome upravo supružnici mogu jako pomoći jedan drugome. Podjećati jedan drugoga na ono najvažnije. A to je vrijeme koje provedemo s Gospodinom. I osobno

Znam da ne mogu dati gotovo ništa mojoj obitelji ako dopustim da me zarobe razočaranja ili zaokupljenost stvarima na koje i ne mogu značajnije utjecati. To i jest jedna od zamki u koju često padnemo. Zaboravimo da je obitelj jedino mjesto gdje smo nezamjenjivi. Da je potpuno življenje našeg roditeljstva ono najvažnije što naša djeca trebaju.

i kao obitelj. I kao zajednica. Jer iz tih susreta izlazimo drugačiji, promijenjeni. Dopuštamo Gospodinu da nas mijenja. Da nas oblikuje. Da nas vodi. Da upravlja našim životima. I ako tako činimo, onda u svemu, baš u svemu obilujemo zahvalnošću. I u težinama i na krizama. Jer prepoznajemo smisao i svrhu svakog tog križa.

Zato odvojimo neko vrijeme ovog siječnja za ovu važnu inventuru. Učinimo to sami, ali i sa ukućanima. I budimo radosni svjedoci Božje ljubavi u ovom današnjem svijetu. Svjedočimo upravo našim vremenom koje ćemo darivati onim bitnim stvarnostima da 'nismo od ovoga svijeta'. I budimo velikodušni u vremenu koje darujemo našoj djeci i našim bračnim partnerima. To je ono najljepše i najvrijednije što im možemo darovati. Želim vam sretnu i blagoslovljenu novu 2020. godinu!

DRŽATI PLAMEN LJUBAVI

U NOVU GODINU ULAZIMO U TRENTUKU NIKAD VEĆ NESIGURNOSTI. Sve tako brzo nastaje i nestaje, ne postoje više nikakva sigurna uporišta. Kome vjerovati? Na koga se osloniti?

Gospa u Međugorju opet nam pokazuje jedini put: a taj put je življenje Božje riječi u djelotvornoj ljubavi jednih prema drugima. U nesigurnosti svijeta Gospa nam kaže da je naš osnovni zadatak ne utrnuti plamen Božje ljubavi! Ljubiti, odgajati za ljubav, svjedočiti ljubav – čini nas drugačnjima. Čini da budemo sol zemlje i svjetlo svijeta. Ako nestane ljubavi (soli i svjetla) čime će se ovaj svijet hraniti (osoliti, osvijetliti)? Pred nama leži nimalo lak zadatak: boriti se očuvati plamen Ljubavi u vlastitom srcu. Ljubavi, pisane velikim slovom. Jer Bog je ljubav!

Bilo mi je doista lijepo otkriti kako ove iste misli dijeli i moj sugovornik koji gotovo od samih početaka dolazi u Međugorje. Ovdje se i obratio. Razgovor s njim pročitajte u nastavku.

Svakodnevno meditirate i komentirajte Božju riječ. Zašto Vam je Božja riječ tako važna?

Zato što se bez Božje riječi ne može živjeti. „Tvoja Riječ nozi je mojoj

svjetiljka i svjetlo mojoj stazi!“ – kaže psalam! Bez te Riječi, tog svjetla, posrćemo! Svakodnevno razmatranje Božje riječi temelj je svakog duhovnog hoda. Ako toga nema, nedostaje nam orijentacija, smjer. A Riječ nam pomaze vidjeti kako o svemu razmišlja Bog, koji je njegov stav prema nama, što je ono što nam daje puninu života, što trebamo kako bismo bili sretni. Božja riječ nam otkriva da to nije odsutnost problema, nego sposobnost da se borimo za dobro i onda kad se čini da je zlo nadmoćnije. Jer zapravo Bog je taj koji izaziva tamu! Noć/tama/smrt/grijeh su za Boga izazov – to nam kaže Biblija na samom početku. Vladala je tama, pa je Bog stvorio svjetlost! Dakle, što smo više u tami, to nam je Bog bliži i izvodi nas na svjetlo. U Knjizi Postanka, sedam puta se kaže: I bi večer pa jutro, dan prvi, drugi... Da sam ja pisao Bibliju, sigurno bih stavio i bilo je jutro, pa večer... Jer svi smo mi sposobni iz jutra doći do večeri, ali iz večeri u dan – je veće malo teže! Upravo je tu Božja ljepota – što on kreće od noći da nas izvede u dan! To je izazov!

Slušam Vaše komentare već duže vrijeme i uvijek me iznenadi originalnost Vašeg tumačenja! Odakle dolazi to svjetlo?

U osnovi, Božja riječ je uvijek ista, mi smo ti koji se mijenjam. Ja često kažem mojim slušateljima na duhovnim vježbama: Kad izlijem vodu na zemlju, voda će se razliti i zaustaviti će se u pukotinama betona, staze. Božja riječ je poput te vode koju izlijevamo na dušu; samo što mi u duši imamo pukotine koje se pomiču, izmjenjuju. Tako da nam Božja riječ danas govori jedno, a sutra ista ta Riječ, ulazi u skroz „drugu rupu“ i govori drugo.

Osobno čitam i meditiram Božju riječ već više od 50 godina (počeo sam s 15 godina) i mogu reći kako uvijek

ZALJUBLJENIK U BOŽJU RIJEČ

P. Pierluigi Chiodaroli zarenđen je za svećenika 1972. godine. To znači da je već 47 godina svećenik, a od toga je 22 godine na službi u zajednici Fokolara (Foyer di Charite) na sjeveru Italije. Pokret Fokolara ili Djelo Marijino je vjerski pokret koji je 1943. osnovala Chiara Lubich. Živi se zajedništvo, molitva, šutnja i prihvatanje onih koji žele pronaći dublji odnos s Bogom.

jedne velike obitelji. Naš problem je što našu vjeru pretvaramo u ideologiju. A ideologija je hladna, sva u moždanim vijugama. A Isus nam govoriti nešto skroz drugačije: kaže da smo obitelj, da imamo Oca, da smo si svi međusobno braća i sestre. On kaže: Idi mojim braću... Iza Uskrsnuća sve nas naziva braćom. Kaže: Idem svome Ocu i vašem Ocu. Zatim nam je dao i Majku jer bez Majke se ne može! Dakle Isus je želio obitelj, obitelj je važna, bez nje se osjećamo kao siročad. Današnja velika kriza očinstva je zapravo kriza odsutnosti Boga! A kriza majčinstva je kriza odnosa s Gospom. To vidim u susretima s vjernicima protestantima koji ne štuju Mariju. Zakinuti su za odnos s Majkom.

U Međugorju boravite na duhovnoj obnovi s jednom grupom hodočasnika iz Italije?

Da, ima nas 24. Želio sam s njima napraviti jedne putujuće duhovne vježbe – tako smo započeli već u autobusu dolazeći u Međugorje: imao sam već 2 predavanja, a zatim svaki dan po 2 razmatranja, uz molitvene sadržaje tipične za Međugorje (Podbrdo, Križevac, Majčino selo, Cenacolo, večernji molitveni program). Naslov ove duhovne obnove je „Evo ti Majke!“ I u razmatranjima objašnjavam različite situacije s Marijom u Novom Zavjetu.

Počeo sam s Marijinim „Evo me“, zatim kako Maria preobražava taj svoj „Evo me“ u življenu ljubav odlazeći Elizabeti u pohode. Zatim od „Evo me“ u življene ljubavi – kako Maria otkriva križ u Isusovu prikazanju

u hramu (mač će ti probasti grudi) – dakle podsjetnik da je Ljubav koju nalaziš zapravo skupo plaćena, nije lagana niti sentimentalna, nego je jedna voljna ljubav, odluka za ljubav! Zatim smo razmatrali Isusovo rođenje – odnosno Mariju koja prihvata svoju štalu – šok koji je Marija moralu prihvativi: Andeo joj je navijestio kako će njezin sin naslijediti prijestolje svoga oca Davida, a ona umjesto prijestolja i palače – zatiče štalu! – Gospa prihvata svoju štalu i mi dakle trebamo prihvati svoje štale – životne situacije u kojima se nalazimo i koje nisu savršene. Baš tamo gdje twoja zajednica nije najbolja, gdje je tvoja obitelj s problemima – baš tamo te Bog posjećuje! Zatim slika Marije i Josipa koji gube Isusa u hramu. I oni su dakle jednom izgubili Isusa, a ja ga gubim 1000 puta na dan. Dakle ovdje nam je uputa kako ni to što smo zajedno, što činimo zajedničko hodocašće u Međugorje ili što molimo... nije nam garancija da je Isus s nama. Dok mi mislimo kako je s nama, on je ostao tamo! Trebamo dakle biti pažljivi da ga ne izgubimo. Koje su opasnosti koje čine da Izgubimo Isusa: učmalost, navika, uzimanje zdrava za gotovo, ne stavljati se nikada u propitkivanje... Zatim nastavljamo sa svadbom u Kani. Ona predstavlja život bez radosti – kao fešta bez vina jer smo izgubili iz vida prvog zaručnika a to je Isus. Zaručnik u biblijskom jeziku znači „tvoja budućnost“ – onaj koji te čini plodnim. Žena koja nema zaručnika ili muža je izgubljena žena jer nema sigurnosti, nikoga da je zaštititi. A djeca su nastavak njezinog života, njezina budućnost... Dakle zaručnik je sigurnost, zaštita, budućnost. A Isus za sebe kaže da je „zaručnik“. Nastavljamo zatim sa Marijom podno križa i Marija sa uskrsnim. U osnovi to je i međugorski put – Gospin put:

MEDUGORSKA PORUKA JE VAŽNA ZATO ŠTO JE U SVIJETU TAKO VELIKA KRIZA OBTELJI. GOSPA NAM OVDJE GOVORI KAKO JE JEDNA MAJKA UVJEK SKUPA SA SVOM DJECOM. NIJE NA POSLU NITI NEGDJE DRUGDJE. SJECAM SE FRA SLAVKA KOJI JE GOVORIO: „GOSPA JE UZNESENJA U NEBO, ALI NIJE OTIŠLA U MIROVINU. I DALJE JE MAJKA. NASTAVLJA BITI MAJKA.

Ona nas hoće dovesti tamo – u zajedništvo s Uskrsnim, u Novi Jeruzalem.

Zašto je danas važna Međugorska poruka svijetu?

Važna je zato što je u svijetu tako velika kriza obitelji. Gospa nam ovdje govori kako je jedna Majka uvijek skupa sa svojom djecom. Nije na poslu niti negdje drugdje. Sjećam se fra Slavka koji je govorio: „Gospa je uznesena u Nebo, ali nije otišla u mirovinu. I dalje je Majka. Nastavlja biti Majka.“ I dosadna je jer ponavlja uvijek jedne te iste stvari, ali i moja majka je bila takva: i kad sam imao 45 godina i išao na posao, ona bi me pitala: „Jesi uzeo maramice? ili Jesi stavio lanene čarape? Jesi se dobro pokrio?“

I Gospa nam govoriti isto, jer nema ništa novo reći što već nije Objavljen. Istina ostaje da bez Božje ljubavi ti si umišljaš kako ideš tko zna kako daleko – a Ona te podsjeća da bez Boga ne možeš daleko! Aktualnost Međugorja je stoga po meni, njezina stvarna prisutnost ovdje.

A što je s ulogom Međugorja u Crkvi?

Uloga Međugorja u Crkvi mislim da je probuđenje! Vjerujem da treba sa svima učiniti ono što ja radim sa hodočasnicima koji dođu u Međugorje: vraćati ih na zemlju! Naime, dolaze očekujući emocije, senzacije... a ja im kažem da prava ljubav nije emocija – nego volja! Željeti dobro. Voljeti – voljom se odlučiti za dobro! Prava ljubav je aktivna! Ljubav je odluka. Kao što i Isus na križu – nije osjećao ugodu niti sentimente, nego je u boli i patnji, voljno se odlučio svojim neprijateljima željeti dobro. Ljubav koja ide protiv! Križ je kada odlučiš biti ljubav dok sve oko tebe govoriti da ne budeš! To je izazov!

Dok je Isus visio na križu, svi su vikali: Siđi dole pa čemo povjerovati! A zapravo je suprotno: Isusu je bilo lakše sići, ali baš zato što je ostao i pretrpio pokazuje da je bio Bog. Da sam bio ja, čovjek, odmah bih sišao s križa.

I Maria je tu s Isusom podno križa. I kaže ti da ustraješ! S Isusom je prebrodila noć. U tami Velike subote držala je upaljen plamčak vjere i stigla je do prvog dana u tjednu, koji označava novo rađanje, novo stvaranje

U Međugorju dakle što Gospa čini? U ovom vremenu tame, Ona drži upaljen plamen ljubavi i govori svima nama: „Dječice, pogledajte kako će Ljubav pobijediti! Ne vjerujte da će to biti nešto drugo!“

Priredila: Paula Tomić

Zlatni svećenički jubilej pape Franje

Na blagdan sv. Lucije 13. prosinca obilježava se 50. obljetnica svećeničkog ređenja pape Franje.

Samo četiri dana nakon svog 33. rođendana, 13. prosinca 1969., Jorge Mario Bergoglio zareden je za svećenika. Njegovo zvanje datira od 21. rujna 1953. i blagdana svetog Mateja, poreznika kojega je Isus obratio: upravo je tog dana, tijekom isповijedi, budući papa imao duboko iskušto Božjega milosrđa, prenosi Vatican News.

U napadima Boko Harama u Nigeriji na Božić ubijeno sedmero ljudi

Džihadisti su u utorak 24. prosinca u večernjim satima napali selo Kwarangulum u nigerijskoj saveznoj državi Borno na sjeveroistoku zemlje, naseljeno većinskim kršćanima.

U srijedu 25. prosinca desetci su terorista u kamionima i na motorima napali selo 16 kilometara udaljeno od grada Chiboka, pucajući po stanovnicima i oteli jednu djevojku. Selo su oplačkali i spalili crkvu i više kuća.

U posljednje vrijeme Boko Haram ponovno sve češće napada vojne i civilne ciljeve, tako je u travnju spalilo cijelo selo Kwarangulum, no stanovnici su uspjeli pobjeći.

Prema podatcima UN-a, u desetljećima sukoba na sjeveroistoku Nigerije ubijeno je 36 000 ljudi, milijun ih je ostalo bez domova, a nasilje se širi i na okolne zemlje.

Papa prihvatio odreknuće kardinala Angela Sodana na mjesto dekana Kardinalskog zbora

Papa Franjo je u subotu 21. prosinca prihvatio odreknuće kardinala Josepha Ratzingera na mjesto dekana Kardinalskog zbora koji je odstupio zbog svoje dobi.

Istodobno Papa je posebnim motu proprijemu odredio da će služba dekana Kardinalskog zbora odsad trajati pet godina, uz mogućnost ponovnog izbora i da će na kraju mandata odlazeći dekan dobiti titulu „dekana emeritus“.

Odluka je objavljena nakon tradicionalnog Papina susreta prije Božića s članovima Rimskih kurija koji je započeo obraćanjem kardinala Sodana. Devedesetdvogodišnji talijanski kardinal postao je biskup i apostolski nuncij 1978. godine, bio je državni tajnik od 1990. do

2005. godine i naslijednik je kardinala Josepha Ratzingera na mjesto dekana Kardinalskog zbora.

Kardinal dekan predsjeda Kardinalskim zborom, nema vlast nad ostalim kardinalima, nego je prvi među jednakima (primus inter pares). Dekan saziva konklave u slučaju sedisvakancije (razdoblja kad nema pape) i predsjedava im ako je mlađi od osamdeset godina. Na posljednjim konklavama u ožujku 2013. godine kardinal Sodano je već bio stariji od osamdeset godina, predsjedao je generalnim kongregacijama kardinala, ali nije bio dio konklava u Sikstinskoj kapeli. Umjesto njega zadatak je bio dodijeljen poddekanu kardinalu Giovanniju Battisti Reu.

Torinsko platno bit će izloženo za javnost u prosincu 2020.

Nadbiskup Cesare Nosiglia najavio je izvanredno izlaganje Torinskoga platna povodom sljedećeg ekumeničkog novogodišnjeg susreta mladih u Torinu.

Platno je posljednji put izloženo prije pet godina, od 19. travnja do 24. lipnja 2015., i tom ga je prilikom vidjelo više od dva milijuna hodočasnika iz cijelog svijeta, prenosi Vatican News.

Torinsko platno čuva se u katedrali u tom gradu na sjeveru Italije i nije izloženo javnosti, osim u posebnim prilikama. Dugo je 4 m i 41 cm, a široko 1 m i 13 cm i na njemu je otisnut lik muškarca čije je tijelo

bilo prekriveno ranama koje ukazuju da je prije smrti bio mučen i raspet. Prema predaji, vjeruje se da je u to platno bilo umotano tijelo Isusa Krista nakon njegove smrti na križu.

Premda je na njemu proveden niz istraživanja, ta tvrdnja još uvijek nije pouzdano dokazana. Međutim, zbog karakterističnih obrisa lika koji je na njemu prikazan, Torinsko platno počaje razumjeti i meditirati dramatičnu stvarnost Isusove Muke. Zbog toga ga je sveti Ivan Pavao II. nazvao „ogledalom Evandelja“ – ističe se na internetskim stranicama komisije zadužene za sveto platno pri Torinskoj nadbiskupiji.

Bagdadski biskup poziva svijet na molitvu za mir

Napetost između Sjedinjenih Američkih Država i Irana koja bi mogla razbuktati Bliski istok ne popušta. Pomoćni bagdadski biskup Shlemon Warduni istaknuo je da je stanje iračkoga naroda, a posebno kršćana, vrlo teško, kritično i da mnogo trpe. Napomenuvši potom da se svi boje da se ide prema ratu, biskup je istaknuo da stanovništvo želi samo mir. Nadajmo se da je to ono što će učiniti šefovi država, jer cijeli svijet ide naopako: umjesto da sije mir, sije se mržnja. Zahvaljujemo Svetom Ocu, ali i pozivamo cijeli svijet na molitvu, da se vrati Bogu. To je najvažnije, jer udaljujući se od Boga čini se svako moguće zlo. Molimo vas stoga da se molite za mir, potaknuo je biskup. Na pitanje je li moguć trajan mir, biskup je rekao da ne zna, jer postoje osobni interesi, a Gospodin nam dvije tisuće godina jasno govorio da ne možemo istodobno služiti Bogu i bogatstvu; ili Bog ili bogatstvo. Većina želi novac. No, gdje je svijet, upitao se biskup Warduni te ponovno uputio molbu cijelom svijetu da se moli za mir, da pomogne sijati mir.

Crkve u Australiji uključene u pomoć stradalima u nezapamćenim požarima

Zbog nezapamćenih požara Australiska biskupska konferencija odlučila je produžiti „svoju nacionalnu molitvenu kampanju za žrtve teške suše i za kišu“ započetu u studenom u kojoj se također poziva ljudi da pruže pomoć onima kojima je najpotrebnija.

„Ne smijemo zaboraviti patnje prouzročene ovim katastrofalnim uvjetima suše, koji su u velikoj mjeri uzrok požara koji haraju u većem dijelu zemlje“, rekao je predsjednik Australiske biskupske konferencije nadbiskup Mark Coleridge, a prenijela Agencija SIR.

Glavni tajnik Svjetskog vijeća crkava (WCC), dr. Olav Fykse Tveit, rekao je da crkve članice WCC-a diljem svijeta mole za prestanak požara i velikih vrućina, koje ovog ljeta vladaju u Australiji, kao i za sve one koji se bore s požarima koji se i dalje šire, za očuvanje života, imovine ljudi, divlje faune i jedinstvene divljine i okoliša kojima prijeti uništenje. Svjetsko vijeće crkava sa sjedištem u Ženevi posljednjih je dana stupilo u kontakt s vodama različitih kršćanskih crkava u Australiji koji su izašli na teren kako bi pomogli stanovništvu. Kapelani pružaju osobnu pomoć, psihološku pomoć i emocionalnu i duhovnu podršku u centrima za spašavanje i utočište osnovanima na područjima pogodenim požarima.

Iz WCC-a također potiču svoje članice na pružanje izravne finansijske pomoći. Nadbiskup Glenn Davies iz Anglikanske crkve u Sydneyu i Novom Walesu uputio je apel kršćanima na molitvu. U svome apelu je uputio i molitvu Bogu: „Molimo te, Oče, ti koji u svome milosrđu upravljaš prirodnim silama, čuvajući nas od katastrofalne štete, sačuvaj živote ljudi“.

U posljednja četiri mjeseca u požarima u Australiji izgorjelo je gotovo 6 milijuna hektara površina pod šumama, grmljem i travom. Broj poginulih popeo se na 23, desetke se ljudi još uvijek smatra nestalima, a oko 2 500 domova je uništeno.

LJUBAV JE NAJVAŽNIJA

MILE MAMIĆ

BOG JE LJUDIMA PREKO MOJSIJA DAO DESET BOŽJIH ZAPOVJEDI ILI DEKALOG.

Tom se pridružuju razni dodatni propisi i tumačenja. Sve se to naziva u hebrejskom Tora. Novi zavjet to obično naziva *Zakon ili Mojsijev zakon*. A jesu li oni prije Mojsija imali nekakav zakon? Rječnik biblijske teologije (pod natuknicom *Zakon*) kaže: „Bog im je ostavio da slijede vlastite putove (Dj 14, 16; usp. Rim 1, 24-31) i da ga traže kao tapkajući u mraku (Dj 17, 27) dok traje vrijeme neznanja (17, 30); no, oni zbog toga nisu bili bez poznavanja Božje volje: Božji im se zakon objavljuje posredstvom njihove savjesti (Rim 2, 14 i sl).“

Zakon, Savez i Zavjet često se upotrebljavaju kao istoznačnice. Stari je zavjet navješćivao Spasitelja. Krist sklapa novi savez u svojoj krvi. „Sav je Zakon obdržao on u gozbi vazmeđoj i ko hranu tad je dao sama sebe družbi svoj.“ I dalje: „Stari Zakon žrtvi novoj nek se sada ukloni! Vjera duši čovjekovo nek spoznanje dopuni!“ Divota! Tu je Toma rekao sve bitno. Isusov se zakon temelji na njegovoj ljubavi, na njegovoj žrtvi, krvi, na njegovoj ljubavi u dimenziji križa. Isus se je kao poslušan podvrgavao Zakonu, ali sav Zakon svodi na zapovijed ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Kad su preljubnicu doveli pred Isusa, pozivajući se na Zakon i navodeći što u Zakonu piše i držeći u ruci kamen da izvrše Zakon, Isus je sjajno razoružao spremne kamenovatelje: „Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci na nju kamen!“ (Iv 8, 1-11). Isus je spremno odgovarao na provokativna pitanja saduceja o uskrsnuću, na pitanje treba li plaćati caru porez, smije li se činiti dobro subotom, je li subota radi čovjeka ili čovjek radi subote. Vidjevši kako

sve ono što je Krist iz ljubavi prema čovjeku (i iz ljubavi i poslušnosti prema Ocu) za nas učinio i sve ono što traži od nas kao svojih učenika. To je njegov zakon. „Nosit teret jedan drugoga i tako ćete ispuniti zakon Kristov!“ (Gal 6, 3).

Nakon svega rečenoga o temi *ljubav* moramo još nešto reći o jednoj krjeposti koje uopće nema na popisu krjeposti, jer je ona toliko ponizna da se nije dala uvrstiti u popis, ali je uvijek u društvu s ljubavlji i jedna bez druge nikud ne idu, kao prave sestre blizanke. Pogadate o kojoj je krjeposti riječ. – O poniznosti.

Kad smo govorili o oholosti, s pravom smo rekli da je njezina parica u ženskog ekipi *poniznost*. Koliko god poniznost zaslужila biti kapetanica ženske epipe u vječitoj utakmici između mana i krjeposti, između dobra i zla, koja se neprestano igra u našem srcu, nešto mi nije dalo da ne stavim i ljubav na čelo ženske epipe. Mnogi duhovni pisci ističu poniznost kao majku svih krjeposti, vrlina. To je točno. Isus, Pavao i Ivan kažu: Najvažnija je ljubav. I drugi se duhovni pisci, osobito govoreći o ljubavi, opravdano zanesu tom tvrdnjom. Neosporno je da je ljubav najvažnija, da je ona „veza savršenstva“. Ljubav i poniznost idu zajedno. One su nerazdružive, kako kaže i sv. Augustin: „Gdje je poniznost, tu je ljubav.“ To je doista krjepost koja rijetke resi, a sve privlači. Krjepost je viši pojam za sve dobre navike. Ali je poniznost uz ljubav prisutna u svakoj od njih. Ona je uz ljubav „sveza savršenstva“. Imamo dvije uigrane, uvjetno rečeno, ženske epipe, da ne kažem momčadi. Na jednoj strani su pozitivne ljudske osobine, sklonosti, krjeposti, vrline. Kapetanica im je **poniznost i ljubav**, dvije u jednoj, nerazdružive i snažne. Na drugoj su strani negativne ljudske osobine, sklonosti, navike, mane. Kapetanica im je **oholost**.

A sad bih dodao: Ako doista navijate i igrate za pozitivke, budite sigurni u pobedu. Tu utakmicu neprestano prati Marija i Isus. Oni su uzori poniznosti i ljubavi. Upišimo se besplatno u njihovu školu poniznosti i ljubavi! Sretno!

Nasuprot starozavjetnom Zakonu, često se javlja sveza

Zakon Kristov. To bi se moglo pisati i malim slovom. Ni

Isus ni apostoli nisu napisali knjigu s tim imenom. To je

Glasnik mira | Međugorje

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK I SRJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h	Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Križni put uz Križevac
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h	Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h	

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h	Sv. misa na hrvatskom
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne	Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana	Susreti sa svjedocima
Poslije podne	Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h	Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h	Večernji molitveni program i isповјед
17 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h	Sv. misa
19 - 20 h	Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj čete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Srijeda, 15. 1. 2020.

1Sam 3, 1-10.19-20; Ps 40, 2.5.7-10; Mk 1, 29-39

Četvrtak, 16. 1. 2020.

1Sam 4, 1-11; Ps 44, 10-11.14-15.24-25; Mk 1, 40-45

Petak, 31. 1. 2020.

od dana: 2Sam 11, 1-4a.5-10a.13.17; Ps 51, 3-7.10-11; Mk 4, 26-34

Subota, 1. 2. 2020.

2Sam 12, 1-7a.10-17; Ps 51, 12-17; Mk 4, 35-41

Nedjelja, 2. 2. 2020.

1Sam 9, 1-4.17-19; 10, 1a; Ps 21, 2-7; Mk 2, 13-17

Nedjelja, 19. 1. 2020.

Iz 49, 3.5-6; Ps 40, 2.4ab.7-10; 1Kor 1, 1-3; lv 1, 29-34

Ponedjeljak, 20. 1. 2020.

1Sam 15, 16-23; Ps 50, 8-9.16b-17.21.23; Mk 2, 18-22

Utorak, 21. 1. 2020.

od dana: 1Sam 16, 1-13; Ps 89, 20-22.27-28; Mk 2, 23-28

Srijeda, 22. 1. 2020.

1Sam 17, 32-33.37.40-51; Ps 144, 1.2.9-10; Mk 3, 1-6

Četvrtak, 23. 1. 2020.

1Sam 18, 6-9; 19, 1-7; Ps 56, 2-3.9-14; Mk 3, 7-12

Petak, 24. 1. 2020.

od dana: 1Sam 24, 3-21; Ps 57, 2-4.6.11; Mk 3, 13-19

Subota, 25. 1. 2020.

OBRÄĆENJE SV. PAVLA

vl: Dj 22, 3-16 (ili: Dj 9, 1-22); Ps 117, 1-2; Mk 16, 15-18

Nedjelja, 26. 1. 2020.

Iz 8, 23b – 9, 3; Ps 27, 1.4.13-14; 1Kor 1, 10-13.17; Mt 4, 12-23

Ponedjeljak, 27. 1. 2020.

22 godina s vama u molitvi

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo krunicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, **Mostar** 100 MHz, **Banja Luka** 87,8 MHz, **Hercegovina** 101,5 MHz, **Lašvanska dolina** 100 MHz, **Split**, **Južna Hrvatska** 101,5 MHz, **Sarajevo i Srednja Bosna** 96,1 Mhz, **Bugojno, Uskoplje i okolica** 101,8 Mhz, **Sjeverozapadna Bosna** 106,7 Mhz, **Žepče, Tuzla, Usora, Posavina** 100,1 Mhz, **Dolina Neretve i Južna Hercegovina** 98,3 Mhz, **Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina** 104,7 Mhz, **Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska** 107,8 Mhz, **Satelite za Europu i Bliski istok:** EUTELSAT 16°E

